

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۵
۱۴۰۲ دی ۲۲

پرسشنامه

اختصاصی ریاضی - فیزیک

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از سؤال	تا سؤال	محتوای آزمون	مدت پاسخ‌گویی
۱	حسابات (۱)	۲۰	۱	۲۰	فصل ۱ تا فصل ۳ تا انتهای درس اول (صفحه ۱ تا ۷۹)	۳۵ دقیقه
۲	هندسه (۲)	۱۰	۲۱	۳۰	فصل ۱ و فصل ۲ تا ابتدای تجانس (صفحه ۹ تا ۴۳)	۱۸ دقیقه
۳	آمار و احتمال	۱۰	۳۱	۴۰	فصل ۱ و فصل ۲ تا ابتدای احتمال شرطی (صفحه ۱ تا ۴۷)	۱۷ دقیقه
۴	فیزیک (۲)	۲۵	۴۱	۶۵	فصل ۱ و فصل ۲ تا ابتدای توان در مدارهای الکتریکی (صفحه ۱ تا ۶۶)	۳۵ دقیقه
۵	شیمی (۲)	۲۰	۶۶	۸۵	فصل ۱ و فصل ۲ تا ابتدای آنتالپی همان محتوای انرژی است (صفحه ۱ تا ۶۵)	۲۰ دقیقه
تعداد کل سؤال:						۸۵
مدت پاسخ‌گویی:						۱۲۵ دقیقه

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

مدت پاسخگویی: ۳۵ دقیقه

حسابات

محل انجام محاسبات

۱. در دنباله حسابی $\dots, ۴, ۷, ۱, a_6 + a_7 + \dots + a_{۲۸}$ کدام است؟
 ۱۱۱۱ (۴) ۱۱۲۷ (۳) ۱۰۴۵ (۲) ۱۱۶۲ (۱)
۲. اگر α و β ریشه‌های معادله $x^2 + x - k = ۰$ باشند و داشته باشیم $\alpha^2 - \beta^2 = ۵$ ، مقدار k کدام است؟
 ۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۶ (۱)
۳. معادله $(x^2 + ۷x)^2 + (x^2 + ۷x) = ۲۰$ چند جواب منفی دارد؟
 ۳ (۴) ۲ (۳) ۱ (۲) ۱ (۰) صفر
۴. ۲۰ کیلوگرم محلول آب نمکی مفروض است. اگر ۵۰ درصد آب آن تبخیر شود، با اضافه کردن $۵/۴$ کیلوگرم نمک، غلظت محلول به ۶۰ درصد می‌رسد. غلظت محلول اولیه چند درصد بوده است؟
 ۴۵ (۴) ۲۰ (۳) ۴۰ (۲) ۳۰ (۱)
۵. مجموع معکوس ریشه‌های معادله $4x - x^2 = \sqrt{6x^2 - ۲۴x + ۷}$ کدام است؟
 ۴/۵ (۴) ۳/۴ (۳) ۴ (۲) ۶ (۱)
۶. خط افقی $y = x - \frac{|x|}{k}$ نمودار تابع $y = x$ را در دو نقطه قطع می‌کند. حدود k کدام است؟
 -۱ < k < ۱ (۴) k < -۱ (۳) -۱ ≤ k ≤ ۱ (۲) k ≤ -۱ (۱) یا $k \geq ۱$
۷. خط گذرنده از رأس سهمی $2x - ۳y = ۸$ و عمود بر خط $y = x^2 - ۴x + ۹$ ، محور عرضها را در نقطه‌ای با کدام عرض قطع می‌کند؟
 -۱۰ (۴) ۶ (۳) -۴ (۲) ۸ (۱)
۸. فاصله نقطه $(۳, -۲)$ از خط $A: y = \frac{۳}{۴}x - ۱$ چقدر است؟
 ۴ (۴) ۲ (۳) ۴/۴ (۲) ۲/۲ (۱)
۹. کدام دو تابع با هم برابر نمی‌باشند؟
 $f(x) = \sqrt{۴ - x^2}$, $g(x) = \sqrt{۲ - x} \times \sqrt{۲ + x}$ (۱)
 $f(x) = \sqrt{\frac{x^2}{۱ + \sqrt{x}}}$, $g(x) = \frac{x}{\sqrt{۱ + \sqrt{x}}}$ (۲)
 $f(x) = \sqrt{\frac{x^2}{x + ۱}}$, $g(x) = \frac{|x|}{\sqrt{x + ۱}}$ (۳)
 $f(x) = \sqrt{x^3 - x^2}$, $g(x) = |x| \sqrt{x - ۱}$ (۴)
۱۰. اگر دامنه تابع $f(x) = \sqrt{ax + b}$ باشد و تابع از نقطه $(۲, -۵)$ عبور کند، حاصل $a + b$ کدام است؟
 ۳۲ (۴) ۲۰ (۳) ۲۴ (۲) ۲۸ (۱)
۱۱. در تابع $f: [-۶, ۳] \rightarrow B$ کدام مجموعه را نمی‌توان به عنوان مجموعه B در نظر گرفت؟
 $f(x) = ۴x + ۴$
 [-۸, ۱۰] (۴) [-۱۰, ۱۱] (۳) (-۸, ۱۰] (۲) (-۹, ۱۰] (۱)
۱۲. تابع $f(x) = \frac{۱}{x}$ با دامنه $(-\infty, -۱] \cup (۰, ۲)$ مفروض است. اگر برد تابع f به صورت $R_f = [a, +\infty) - [b, c]$ باشد، حاصل $[ac + b] - [b, c]$ کدام است؟
 -۲ (۴) -۱ (۳) ۱ (۲) ۱ (۰) صفر
۱۳. مجموع ریشه‌های معادله $x^2 - ۳x + ۲ + ۶(\left[\frac{x}{\gamma}\right] + \left[-\frac{x}{\gamma}\right]) = ۰$ کدام است؟
 ۴ (۴) صفر ۱ (۳) ۳ (۲) ۶ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۴. مساحت بین نمودار تابع $y = x - \frac{X}{3}$ و محور x ها در بازه $[6, 0]$ کدام است؟

$\frac{27}{2} (4)$

$\frac{25}{2} (3)$

$\frac{19}{2} (2)$

$\frac{17}{2} (1)$

۱۵. وارون تابع $y = 11 - x$ خط $x = f(x) = \sqrt{2x - 1 + \sqrt{x + a}}$ را در نقطه‌ای به طول ۴ قطع می‌کند. حاصل $f(2a + 7)$ کدام است؟

$11 (4)$

$10 (3)$

$8 (2)$

$9 (1)$

۱۶. سهمی $y = 2x^2 - ax + 5$ در فاصله $[3, -\infty)$ وارون پذیر است. محدوده a کدام است؟

$(-\infty, 6] (4)$

$[6, +\infty) (3)$

$[12, +\infty) (2)$

$(-\infty, 12] (1)$

۱۷. اگر f تابعی خطی بوده و $f(f(f(x))) = 8x - 35$ باشد، مقدار $f(1)$ کدام است؟

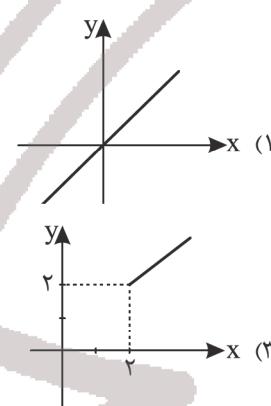
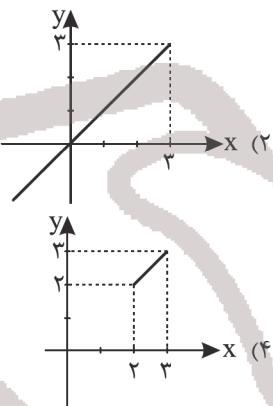
$2 (4)$

$3 (3)$

$-2 (2)$

$-3 (1)$

۱۸. اگر $f(x) = 2 + \sqrt{3-x}$ ، آنگاه نمودار تابع $\frac{f(f^{-1}(x)) + f^{-1}(f(x))}{2}$ کدام است؟

۱۹. اگر $g(x) = \sqrt{4-x^2}$ و $f(x) = \sqrt{x^2-5}$ باشد، آنگاه $[x] \in D_{gof}$ چه مقدار پری می‌تواند باشد؟

$\{3, -3, 2\} (2)$

$\{-3, -2, -1, 0, 1, 2, 3\} (4)$

$\{3, -3\} (1)$

$\{3, -3, -2\} (3)$

۲۰. اگر a جواب معادله $a^{2x-a} < a^{x+2a}$ باشد، چند عدد طبیعی در نامعادله $a^{2x-a} = a^{x+2a}$ صدق می‌کند؟

$2 (4)$

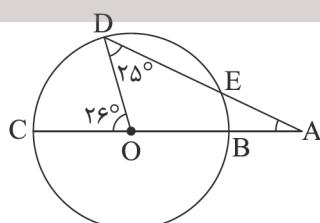
$3 (3)$

$4 (2)$

$5 (1)$

مدت پاسخ‌گویی: ۱۸ دقیقه

هندسه

۲۱. در شکل زیر، O مرکز دایره است. اندازه کمان \widehat{BE} چند درجه است؟

$32^\circ (1)$

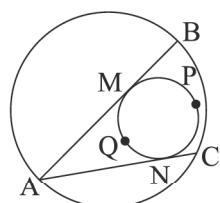
$30^\circ (2)$

$24^\circ (3)$

$28^\circ (4)$

۲۲. در شکل زیر، شعاع دایره‌ها ۲ و ۴ واحد است و AB و AC بر دایره کوچک‌تر مماس‌اند. اگر طول کمان

\widehat{MPN} دو برابر طول کمان \widehat{BC} باشد، طول کمان \widehat{BC} کدام است؟

$\frac{4\pi}{3} (1)$

$\frac{7\pi}{3} (2)$

$2\pi (3)$

$\frac{8\pi}{3} (4)$

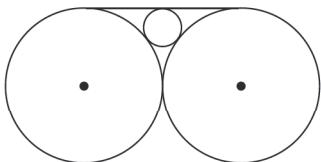

۲۳. کمترین فاصله نقطه M از یک دایره، ۳ واحد است. اگر طول مماس رسم شده از این نقطه بر دایره، $3\sqrt{3}$ واحد باشد، مساحت دایره کدام است؟

(۱) 9π (۲) 4π (۳) 3π (۴) 2π

۲۴. مطابق شکل، دو دایره به شعاع واحد، مماس بیرونی‌اند. شعاع دایره‌ای که بر این دو دایره و مماس مشترک خارجی آنها مماس است، کدام است؟

$$\frac{1}{\sqrt{2}} \quad (2)$$

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

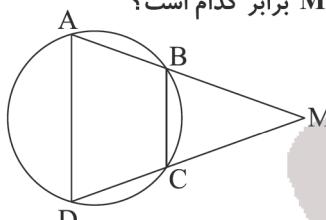
$$\frac{1}{2\sqrt{2}} \quad (4)$$

$$\frac{1}{4} \quad (3)$$

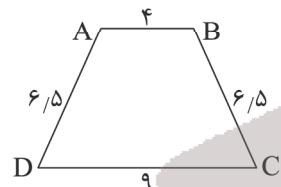
۲۵. در مثلث متساوی‌الساقین ABC، $AB = AC$ و $BH' = AH = 6$ ارتفاع‌های مثلث باشند، شعاع دایره محاطی داخلی مثلث برابر کدام است؟

(۱) $2(4)$ (۲) $\frac{4}{3}(3)$ (۳) $\frac{3}{4}(2)$ (۴) $\frac{3}{2}(1)$

۲۶. در شکل زیر، چهارضلعی ABCD محاط در دایره است. حاصل $MB \times AD$ برابر کدام است؟

(۱) $MC \times MD$ (۲) $MC \times BC$ (۳) $AD \times BC$ (۴) $BC \times MD$

۲۷. در ذوزنقه زیر قدرت AC بر ساق AD عمود است. شعاع دایره محیطی ذوزنقه چند برابر شعاع دایره محاطی آن است؟

$$\frac{3}{2}(2)$$

$$2(4)$$

$$\frac{\sqrt{5}}{2}(1)$$

$$\frac{4}{3}(3)$$

۲۸. کدام گزینه درست است؟

(۱) بازتاب برخلاف دوران شب خط را حفظ می‌کند. (۲) انتقال مانند بازتاب جهت شکل را حفظ می‌کند.

(۳) دوران برخلاف انتقال، شب خط را حفظ نمی‌کند. (۴) هر تبدیل هندسی شب خط را حفظ می‌کند.

۲۹. دایره‌ای به شعاع ۴ واحد را با برداری به طول ۴ واحد انتقال می‌دهیم. مساحت ناحیه مشترک دو دایره کدام است؟

(۱) $\frac{16\pi}{3} - 4\sqrt{3}$ (۲) $\frac{16\pi}{3} - 2\sqrt{3}$ (۳) $\frac{32\pi}{3} - 8\sqrt{3}$ (۴) $\frac{32\pi}{3} - 4\sqrt{3}$

۳۰. نقطه O روی خط d مفروض است. نقطه A به فاصله 3cm از خط d و به فاصله 5cm از نقطه O قرار دارد.

اگر A' بازتاب A نسبت به خط d باشد، فاصله A از خط گذرنده از O و A' کدام است؟

(۱) $2/4$ (۲) $3/6$ (۳) $4/8$ (۴) $2/4$

مدت پاسخ‌گویی: ۱۷ دقیقه

آمار و احتمال

۳۱. گزاره $(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (q \Rightarrow p)$ نادرست است. کدام گزاره حتماً درست است؟

 $p \Leftrightarrow q$ (۴) $p \Rightarrow q$ (۳) $p \vee q$ (۲) $p \wedge q$ (۱)

۳۲. مجموعه جواب سوره $\exists x \in \mathbb{Z} ; 2x^2 + 3x + 1 = 0$ مثال نقض کدام سور است؟

$$\forall x \in \mathbb{N} ; 2^x \geq 3 \quad (2)$$

$$\forall x \in \mathbb{R} ; \frac{x^2 - 1}{x - 1} = x + 1 \quad (1)$$

$$\forall x \in \mathbb{W} ; |x| = x \quad (4)$$

$$\forall x \in \mathbb{Q} ; \frac{x+1}{\sqrt{2}} \in \mathbb{Q}' \quad (3)$$

محل انجام محاسبات

۳۳. مجموعه $\{2, \{2\}\}$ مفروض است. مجموعه $P(A) - A$ چند زیرمجموعهٔ محسن دارد؟

(۱) ۱۷ (۴)

(۲) ۳

(۳) ۷

(۴) ۱۵

۳۴. اگر $(B' - A) \cup (A' - B)' = B$ باشد کدام نتیجه‌گیری درست است؟ $A \cup B = A$ (۴) $A \cap B = \emptyset$ (۳) $B \subseteq A$ (۲) $B' \subseteq A'$ (۱)۳۵. اگر $C = \{3, 4\}$ باشد، کدام گزینه امکان‌پذیر نیست؟ $n(B \cap C) = 2$ (۴) $n(B \cup C) = 4$ (۳) $n(B \times A) = 6$ (۲) $n(B \times C) = 0$ (۱)۳۶. مجموعه‌های $A = \{-2, 1, 3\}$ و $B = \{-1, 1\}$ مفروضند. در نمودار $B \times A$ بیشترین فاصله بین نقاط چقدر است؟

(۱) ۴ (۴)

(۲) ۵ (۳)

(۳) $\sqrt{26}$ (۴) $\sqrt{29}$ ۳۷. عددی به تصادف از مجموعه $S = \{101, 102, \dots, 180\}$ انتخاب می‌کنیم. چقدر احتمال دارد که این عدد نه بر ۴ بخش‌پذیر باشد و نه بر ۶؟(۱) $\frac{63}{80}$ (۴)(۲) $\frac{51}{80}$ (۳)(۳) $\frac{72}{80}$ (۲)(۴) $\frac{55}{80}$ (۱)۳۸. اگر $P((A \cup B) \cap A') = 0.15$ و $P(B) = 0.7$ حاصل $P(A \cap (A \cup B)) = 0.45$ است؟

(۱) ۰/۴ (۴)

(۲) ۰/۶ (۳)

(۳) ۰/۳ (۲)

(۴) ۰/۳ (۱)

۳۹. تاس سالمی داریم که روی دو وجه آن عدد ۱، روی سه وجه آن عدد ۲ و روی یک وجه آن عدد ۳ نوشته شده است. این تاس را دو بار می‌اندازیم. تقریباً با چه احتمالی مجموع دو عدد روشده ۴ می‌شود؟

(۱) ۰.۴۰ (۴)

(۲) ۰.۳۳ (۳)

(۳) ۰.۳۰ (۲)

(۴) ۰.۳۰ (۱)

۴۰. بازیکن فوتبالی به سمت دروازه شوت می‌کند. احتمال آنکه توپ وارد دروازه نشود برابر $\frac{1}{2}$ است. طبق شکل احتمال آنکه توپ از ناحیهٔ شماره k وارد دروازه شود برابر x^{3k-1} است. احتمال آنکه توپ از ناحیهٔ شماره ۳ وارد دروازه شود چقدر است؟(۱) $\frac{23}{65}$ (۲) $\frac{4}{13}$ (۳) $\frac{5}{13}$ (۴) $\frac{16}{65}$

مدت پاسخ‌گویی: ۳۵ دقیقه

فیزیک

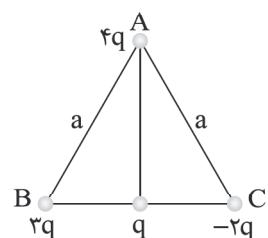
۴۱. در یک اتم سه بار مثبت (X^{3+})، اندازه بار الکترونیکی الکترون‌ها برابر $C^{-18} \times 10^{-18}$ است. تعداد پروتون‌های این اتم کدام است؟ ($e = 1.6 \times 10^{-19}$)

(۱) ۶۳ (۴)

(۲) ۵۳ (۳)

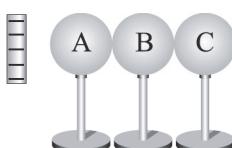
(۳) ۵۰ (۲)

(۴) ۴۷ (۱)

۴۲. در شکل زیر اگر مقدار $\frac{kq^2}{a^2}$ برابر با $3N$ باشد و چهار بار الکترونیکی نقطه‌ای مطابق شکل روی مثلث متساوی‌الاضلاعی قرار گرفته باشند، نیروی خالص وارد بر بار q که در وسط ضلع BC قرار دارد بر حسب بردارهای یکه کدام است؟(۱) $-\vec{j} + \vec{i}$ (۲) $-\vec{j} + \vec{i} + \vec{k}$ (۳) $-\vec{i} - \vec{j}$ (۴) $-\vec{i} + \vec{j}$

۴۳. مطابق شکل سه کره رسانای مشابه در تماس هستند. اگر ابتدا کره C و هم زمان میله را دور کرده و سپس

کره B را از کره A دور کنیم، نسبت $\frac{q_B}{q_C}$ کدام است؟

+1 (۲) -1 (۱)

$+\frac{1}{2}$ (۴) $-\frac{1}{2}$ (۳)

۴۴. در شکل زیر نیروی الکتریکی خالص وارد بر بار C 1mC از طرف دو بار الکتریکی دیگر $\vec{F} (N/3)$ است. بار

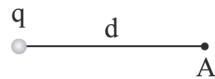
$$q_1 = 3\mu\text{C} \quad q_2 = ? \quad q = 1\mu\text{C}$$

q_2 چند میکروکولن است؟ $(k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N} \cdot \text{m}^2}{\text{C}^2})$

$-\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۱)

$-\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{3}$ (۳)

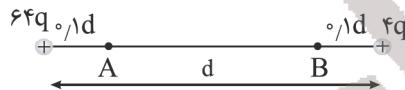
۴۵. در شکل زیر اگر فاصله بار q تا نقطه A نصف شود، میدان الکتریکی بار q در نقطه A $10^5 \frac{\text{N}}{\text{C}}$ افزایش می‌یابد. چنانچه ذره‌ای با بار الکتریکی 1mC در فاصله d از بار q قرار گیرد، نیروی وارد بر بار آن چند نیوتن خواهد بود؟

۰/۲ (۱)

۰/۳ (۳)

۴۶. در شکل زیر با حرکت از نقطه A تا نقطه B روی خط وصل دو بار الکتریکی، جهت میدان الکتریکی تغییر و اندازه میدان الکتریکی می‌یابد.

۱) نمی‌کند - پیوسته افزایش

۲) می‌کند - ابتدا کاهش، سپس افزایش

۳) نمی‌کند - ابتدا افزایش، سپس کاهش

۴) می‌کند - پیوسته کاهش

۴۷. خازن تختی به یک باتری وصل است. اگر در این حالت، فاصله بین صفحات خازن را ۴ برابر کنیم، بار ذخیره شده در خازن 12mC تغییر می‌کند. بار نهایی خازن چند میکروکولن است؟

۴) ۶۰ (۳) ۲/۴ (۲) ۳/۶ (۱)

۴۸. یک باتری با ولتاژ V در یک مدار الکتریکی باعث عبور جریان الکتریکی $6/4\text{mA}$ می‌شود. در مدت زمان نیم دیقه انرژی انتقال یافته توسط باتری به مدار چند ژول است؟ $(e = 1/6 \times 10^{-19} \text{C})$

۱/۱۵۲ (۴) ۰/۳۵ (۳) ۳/۲ (۲) ۱/۹۲ (۱)

۴۹. چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف) اگر میدان الکتریکی خارجی به دو سر یک رسانای فلزی اعمال کنیم، حرکت کاتورهای الکترون‌ها متوقف می‌شود و الکترون‌ها با سرعت سوق حرکت می‌کنند و باعث عبور جریان الکتریکی می‌شوند.

ب) دیود نورگسیل (LED) از قانون اهم پیروی نمی‌کند.

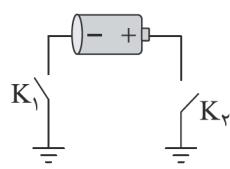
ج) اگر اختلاف پتانسیل دو سر یک رسانای اهمی را سه برابر کنیم، مقاومت الکتریکی آن نیز سه برابر می‌شود.

د) «آمپر - ساعت» یک باتری مشخص کننده حداکثر باری است که باتری می‌تواند به طور اینم از مدار عبور دهد.

۱) ۱ (۴) صفر ۲) ۳ (۳) ۳) ۲ (۲) ۴) ۱ (۱)

۵۰. شکل زیر یک باتری $2/5$ ولتی را نشان می‌دهد. اگر کلید K_۱ را بیندیم پتانسیل قطب مثبت باتری V

می‌شود و اگر کلید K_۲ را بیندیم پتانسیل قطب منفی باتری V' می‌شود. $\frac{V}{V'}$ کدام است؟

-1 (۱)

۱ (۲)

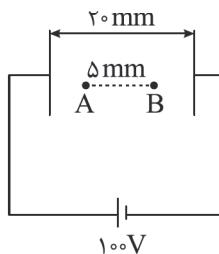
۵ (۳)

۴) صفر

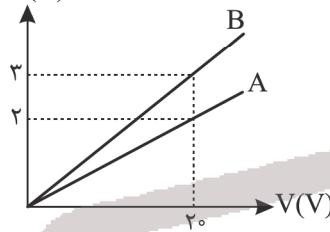
محل انجام محاسبات

۵۱. مطابق شکل ذره باردار $C = 2\mu C$ از نقطه B با تندی $\frac{m}{s}$ به سمت نقطه A پرتاب می‌شود. اگر جرم ذره برابر $kg = 2 \times 10^{-6}$ باشد، تندی این ذره در نقطه A چند متر بر ثانیه است؟ (از اثر وزن صرف نظر کنید).

- (۱) $10\sqrt{3}$
 (۲) $20\sqrt{2}$
 (۳) $60\sqrt{3}$
 (۴) $10\sqrt{5}$

۵۲. شکل زیر، نمودار جریان الکتریکی عبوری از دو مقاومت A و B را بر حسب اختلاف پتانسیل دو سر آنها نشان می‌دهد. مقاومت A چند برابر مقاومت B است؟

 $I(A)$

- (۱) $\frac{3}{2}$
 (۲) $\frac{2}{3}$
 (۳) $\frac{4}{5}$
 (۴) $\frac{5}{4}$

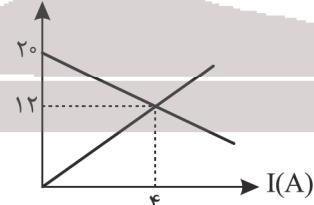
۵۳. در شکل زیر، بردار نیروی الکتریکی خالص وارد بر بار q_1 از طرف دوبار دیگر نشان داده شده است. بار

$$q_2 \text{ چند میکروکولن است؟ } (\sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2}, k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2})$$

- (۱) $-8\sqrt{3}$
 (۲) $8\sqrt{3}$
 (۳) $4\sqrt{3}$
 (۴) $-4\sqrt{3}$

۵۴. نمودار اختلاف پتانسیل بر حسب جریان عبوری از یک باتری و مقاومت در شکل زیر نشان داده شده است. اگر مداری از این دو وسیله ایجاد کنیم، جریان الکتریکی عبوری از باتری چند آمپر خواهد شد؟

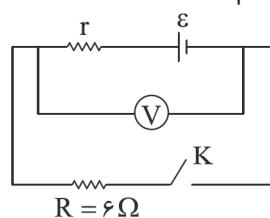
 $V(V)$

- (۱) $\frac{1}{25}$
 (۲) $\frac{5}{12}$
 (۳) $\frac{2}{4}$
 (۴) $\frac{4}{5}$

۵۵. طول قطعه رسانایی برابر $2m$ و سطح مقطع آن $2mm^2$ است. اگر اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر قطعه برابر باشد، جریان الکتریکی عبوری از آن $2A$ خواهد شد. مقاومت ویژه این قطعه چند واحد SI است؟

- (۱) 5×10^{-6}
 (۲) 2×10^{-5}
 (۳) 2×10^{-6}
 (۴) 5×10^{-5}

۵۶. در مدار شکل زیر اگر کلید K باز باشد، ولتسنج آرمانی عدد ۲۰ ولت را نشان می‌دهد. اگر کلید K بسته شود، ولتسنج آرمانی عدد ۱۲ ولت را نشان می‌دهد. مقاومت درونی باتری چند اهم است؟

- (۱) ۴
 (۲) ۲
 (۳) ۱
 (۴) ۸

۵۷. مساحت صفحات خازن که بین صفحات آن دیالکتریک با ثابت $\epsilon = 4$ قرار دارد 10 cm^2 است. میدان

الکتریکی بین صفحات خازن $10 \frac{\text{N}}{\text{C}}$ است. بار ذخیره شده روی صفحات خازن چند پیکوکولون

$$\text{است؟ } (\epsilon_0 = 9 \times 10^{-12} \frac{\text{F}}{\text{m}})$$

(۱۸) ۴

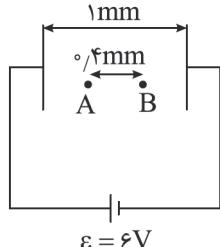
(۳۶) ۳

(۳۶۰) ۲

(۱۸۰) ۱

۵۸. در شکل زیر اختلاف پتانسیل بین دو نقطه A و B V_1 است، اگر فاصله صفحات خازن را دو برابر کنیم، اختلاف

پتانسیل بین دو نقطه A و B V_2 می‌شود، نسبت $\frac{V_2}{V_1}$ کدام است؟ (دیالکتریک بین صفحات خازن هواست).

$$\epsilon = 6 \text{ V}$$

(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) $\frac{1}{2}$

(۴) ۴

۵۹. خازن تختی با دیالکتریک هوا را به باتری وصل کرده و پس از شارژ کامل خازن را از باتری جدا می‌کنیم و

فاصله صفحات آن را تا نصف کاهش می‌دهیم و بین صفحات آن دیالکتریک با ثابت $\epsilon = 4$ قرار می‌دهیم تا

فضای بین صفحات را پر کند. انرژی ذخیره شده در این حالت چند برابر حالت اولیه است؟

(۱) $\frac{1}{2}$ (۴)(۱) $\frac{1}{8}$ (۳)

(۲) ۲ (۲)

(۱) ۸ (۱)

۶۰. ظرفیت خازنی $11 \mu\text{F}$ است. آن را با اختلاف پتانسیل چند ولت شارژ کنیم تا توان متوسط تخلیه خازن

کیلووات شود؟ (زمان تخلیه خازن حدود 2 ms است).

(۲۵۰۰) ۴

(۴۵۰۰) ۳

(۳۰۰۰) ۲

(۶۰۰۰) ۱

۶۱. کدام گزاره درست است؟

۱) در نقاط نوک تیزتر رسانای باردار، پتانسیل الکتریکی از بقیه نقاط بیشتر است.

۲) در نقاط نوک تیزتر رسانای باردار، میدان الکتریکی از بقیه نقاط بیشتر است.

۳) در نقاط نوک تیزتر رسانای باردار، تراکم بار الکتریکی از بقیه نقاط کمتر است.

۴) در نقاط نوک تیزتر نارسانای باردار، همواره چگالی سطحی بار از بقیه نقاط بیشتر است.

۶۲. فرض کنید در دمای 20°C مقاومت پلاتین یک دماسنجد برابر 5Ω است. وقتی آن را در محلول خاصی

قرار می‌دهیم، مقاومت آن 18°C می‌شود. دمای این محلول چند درجه سلسیوس است؟ (مقدار α برای

$$\text{پلاتین } 1^\circ\text{C}^{-3} \quad 4 \times 10^{-4} \text{ است.}$$

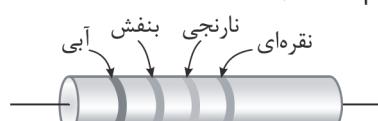
(۱۷/۲۵) ۴

(۵۱/۲۵) ۳

(۱۱/۲۵) ۲

(۳۱/۲۵) ۱

۶۳. در کدام گزینه، بازه تغییر مقاومت کربنی شکل زیر بر حسب کیلواهم درست بیان شده است؟

نارنجی	بنفسنجی	آبی	نقره‌ای
۳	۷	۶	٪۱۰

$$60/3 \leq R \leq 75/2$$

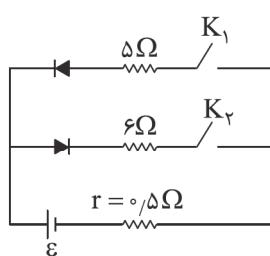
$$62/5 \leq R \leq 73/7$$

$$60/3 \leq R \leq 73/7$$

$$63 \leq R \leq 72$$

۶۴. در شکل زیر با بستن کلید K_1 جریان مدار I_1 می‌شود. اگر کلید K_1 را باز و کلید K_2 را ببندیم، جریان

مدار I_2 می‌شود، اگر اختلاف جریان‌ها I_1 و I_2 باشد، نیروی محرکه باتری (E) چند ولت است؟

(۱) ۱/۱ (۴)

(۲) ۲/۷ (۳)

(۳) ۰/۶۵ (۳)

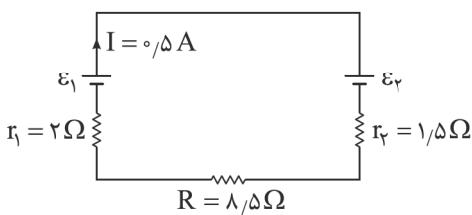
(۴) ۱/۳ (۴)

محل انجام محاسبات

۶۵. در شکل زیر اختلاف پتانسیل دو سر باتری $E_1 = 2V$ و $E_2 = 4V$ به ترتیب از راست به چپ چند ولت است؟

- (۱) ۸/۷۵، ۱/۲۵
 (۲) ۲، ۸
 (۳) ۸، ۲
 (۴) ۱/۲۵، ۸/۷۵

مدت پاسخ‌گویی: ۲۰ دقیقه

شیوه

۶۶. عبارت بیان شده در کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) میان خواص مواد و عنصرهای سازنده آن رابطه وجود دارد.
 (۲) عنصرها در جدول دوره‌ای براساس بنیادی ترین ویژگی آنها یعنی عدد جرمی (A) چیده شده‌اند.
 (۳) آرایش الکترونی لایه ظرفیت نخستین عنصر گروه ۱۸ جدول تناوبی با سایر عناصر این گروه متفاوت است.
 (۴) بیشتر عنصرهای جدول دوره‌ای دارای رسانایی گرمایی و الکتریکی بالایی هستند.

۶۷. با توجه به جدول زیر که بخشی از جدول دوره‌ای را نشان می‌دهد، کدام یک از مطالب زیر نادرست هستند؟

(تمامی نمادها فرضی است)

	گروه ۱	گروه ۲	گروه ۱۴	گروه ۱۵	گروه ۱۶
۲ دوره			C		
۳ دوره	A	G		D	E
۴ دوره	B		H		

آ) عنصر D نسبت به E تمايل کمتری به دریافت الکترون دارد و در آزمایشگاه، زیر آب نگهداری می‌شود.

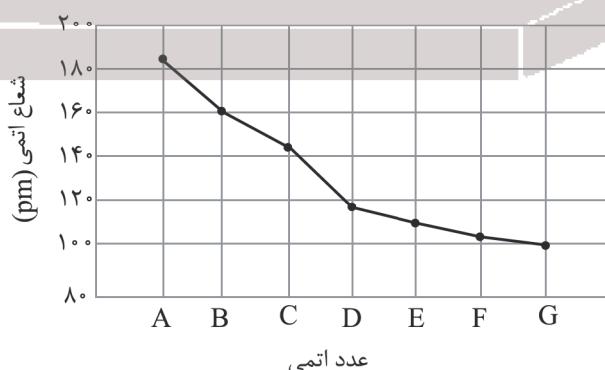
ب) تنها نافلز گروه ۱۴ جدول دوره‌ای است و سطح آن تیره بوده و قادر رسانایی الکتریکی است.

پ) عنصر B نسبت به A و G میل بیشتری برای تبدیل شدن به کاتیون دارد.

ت) عنصر H همانند مرزی میان فلزها و نافلزها قرار دارد.

- (۱) ب
 (۲) آ، ب و ت
 (۳) آ، ب و ت
 (۴) پ و ت

۶۸. با توجه به نمودار زیر که تغییر شعاع اتمی در دوره سوم جدول تناوبی را نشان می‌دهد، کدام گزینه نادرست است؟

۱) نور حاصل از واکنش عناصر A و G زرد رنگ است.

۲) عنصر G در دمای اتاق به آرامی با گاز H_۲ واکنش می‌دهد.

۳) عنصر D شبیه‌فلز این دوره است که در واکنش با دیگر اتم‌ها الکترون به اشتراک می‌گذارد.

۴) با توجه به نمودار، در یک دوره، عدد اتمی عناصر با نیروی جاذبه هسته بر الکترون‌ها و شعاع اتمی رابطه معکوس دارد.

۶۹. کدام موارد از عبارت‌های زیر درست هستند؟

آ) مجموع شمار دوره‌ها و گروه‌های جدول تناوبی برابر با عدد اتمی نخستین عنصر واسطه‌ای است که زیرلایه ۳d آن نیمه‌پر است.

ب) نخستین فلز واسطه جدول تناوبی می‌تواند با تشکیل کاتیون به آرایش الکترونی سومین گاز نجیب دست یابد.
پ) فلزهای واسطه دسته ۴ رفتاری شبیه فلزهای دسته ۵ و ۶ دارند.

ت) اگر آرایش الکترونی کاتیون M^{3+} به $3d^5$ ختم شود، مجموع $I + n$ الکترون‌های ظرفیت عنصر M برابر ۴۱ است.

(۱) آ و ت (۲) ب و پ (۳) ب، پ و ت (۴) آ، ب و پ

۷۰. در کدام گزینه نام ماده با ویژگی ذکر شده مطابقت ندارد؟

(۱) پرمصرف‌ترین فلز در میان صنایع گوناگون در جهان: فلز آهن

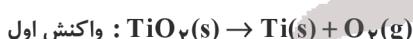
(۲) برخی عناصر نافلزی که به شکل آزاد در طبیعت وجود دارند: اکسیژن، نیتروژن و گوگرد

(۳) فراورده فلزی فرایند ترمیت: فلز آلومنیم مذاب

(۴) آنیون مورد استفاده برای شناسایی کاتیون‌های آهن در محلول: یون هیدروکسید

۷۱. اگر بازده واکنش اول را برابر ۴۰ درصد و بازده واکنش دوم را برابر ۵۰ درصد در نظر بگیریم، به ازای مصرف ۳۱۶ گرم TiO_2 ، در نهایت چند گرم $TiCl_4$ به دست می‌آید؟

$$(O = 16, Cl = 35/5, Ti = 47: g/mol^{-1})$$

۵۶/۷ (۴)

۷۵/۶ (۳)

۱۱۳/۴ (۲)

۱۵۱/۲ (۱)

۷۲. اگر در واکنش مقدار کافی گاز کربن مونوکسید با m گرم Fe_2O_3 با خلوص ۸۰٪ مقدار ۳۳ لیتر گاز CO_2 با چکالی $L^{-1}/8g.L^{-1}$ مطابق معادله زیر تولید شود، m برابر کدام است؟ (بازده واکنش را ۵۰ درصد در نظر بگیرید)

۸۰ (۴)

۲۰ (۳)

۱۲/۸ (۲)

۵۱/۲ (۱)

۷۳. درستی یا نادرستی عبارت ذکر شده در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

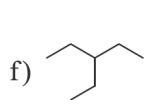
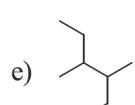
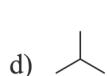
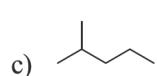
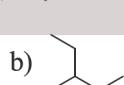
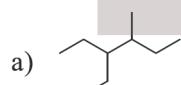
(۱) فرایند گیاه‌پالایی برای هشتمین عنصر واسطه دوره چهارم جدول تناوبی برخلاف طلا مقرن به صرفه نیست.

(۲) فلزها منابعی تجدیدپذیر هستند و بازیافت آنها به توسعه پایدار کشور کمک می‌کند.

(۳) ارزیابی چرخه عمر برای ارزیابی میزان تأثیر یک فراورده بر روی محیط زیست به کار می‌رود.

(۴) برخی فلزات دسته ۴ دوره چهارم جدول تناوبی در اعمق دریاها یافت می‌شوند.

۷۴. برای آلkan‌های داده شده، چه تعداد از مقایسه‌های زیر درست خواهد بود؟

آ) نقطه جوش: a > e > c > f

ب) گران‌روی: d = a > f > d

پ) میزان جاذبه بین مولکولی: e > b = c > d

ت) فرار بودن: d > b > f > a

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

محل انجام محاسبات

۷۵. نام ترکیبی با فرمول داده شده به روش آیوپاک، در کدام گزینه به درستی اشاره شده است؟
 $(CH_3)_3CCH(C_2H_5)C(CH_3)_2C_2H_5$

- (۱) ۳ - اتیل - ۲ و ۴ و ۴ - تترامتیل هگزان
 (۲) ۴ - اتیل - ۲ و ۴ و ۴ - تری متیل پنتان
 (۳) ۳ و ۳ و ۵ و ۵ تترامتیل - ۳ - اتیل هگزان
 (۴) ۳ - اتیل - ۲ و ۲ - دی متیل هپتان

۷۶. عبارت بیان شده در همه گزینه های زیر درست است، به جزء

- (۱) نام ترکیب حاصل از واکنش برم با ساده ترین آلکن، ۱، ۲ - دی برمواتن است.
 (۲) آلکانی که به عنوان سوخت فندک مورد استفاده قرار می گیرد، در دما و فشار اتفاق به حالت گازی است.
 (۳) کاتالیزگر واکنش تولید ترکیب زیر از آلکن هم کربن آن فلز نیکل است.

(۴) از آلکان های مایع می توان برای حفاظت از فلزات استفاده کرد، زیرا ناقطبی هستند.

۷۷. جرم یک مول از آلکانی، پنج برابر شمار اتم های یک مول آلکن هم کربن آن است. از واکنش ۲٪ مول از این آلکن با

برم کافی، چند گرم فراورده با بازده ۷۵ درصد به دست می آید؟ ($H=1, C=12, Br=80: g.mol^{-1}$)

- ۲۸/۲(۴) ۴۲/۳(۳) ۲۱/۱۵(۲) ۱۴/۱(۱)

۷۸. عبارت بیان شده در کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) نفت سفید فراریت کمتری نسبت به گازوئیل داشته و شامل آلکان هایی با ده تا پانزده اتم کربن است.
 (۲) بخش عمده هیدروکربن های موجود در نفت خام تمایل چندانی به انجام واکنش های شیمیایی ندارند.
 (۳) در فراورده های سوختن زغال سنگ اکسیدهای سه اتمی عنصر N و S نیز یافت می شود.
 (۴) تجمع گازی سیک، بی بو و بی رنگ در معادن زغال سنگ، می تواند سبب انفجار شود.

۷۹. عبارت بیان شده در همه گزینه های زیر درست است، به جزء

- (۱) ماده و انرژی که اجزای بنیادی جهان مادی هستند، از راه های گوناگون با یکدیگر ارتباط دارند.
 (۲) غذا، انرژی مورد نیاز بدن و ماده اولیه برای ساخت و رشد بخش های گوناگون بدن را فراهم می کند.
 (۳) ارزش مواد غذایی در تأمین ماده و انرژی به نوع و جرم آنها بستگی دارد.
 (۴) حالت فیزیکی ماده بر میزان جنبش های منظم ذرات سازنده آن اثر می گذارد.

۸۰. با توجه به شکل زیر که نشان دهنده دو ظرف محتوی آب است، کدام موارد از عبارت های زیر درست هستند؟

(آ) میانگین انرژی جنبشی ذرات در هر دو ظرف قطعاً برابر است.

(ب) برای افزایش دمای هر دو ظرف به میزان ۵°C به مقدار گرمای یکسانی نیاز است.

(پ) ظرفیت گرمایی آب موجود در دو ظرف با یکدیگر برابر است.

(ت) انرژی گرمایی آب موجود در ظرف B به دلیل داشتن جرم بیشتر، نسبت به ظرف A بیشتر است.

- (۱) آ، پ و ت (۲) ب و پ (۳) ب و ت (۴) آ و ت

۸۱. مقدار ۱/۵ مول آب با ۲ مول اتانول هم دما را با یکدیگر مخلوط می کنیم. برای اینکه دمای این مخلوط را $10^{\circ}C$ افزایش دهیم، چه مقدار گرما بر حسب کیلوژول نیاز خواهیم داشت؟

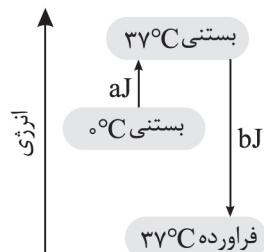
$(H=1, C=12, O=16:g.mol^{-1})$

$(c(H_2O)=4/2J.g^{-1}.^{\circ}C^{-1}, c=(اتanol)=2/4J.g^{-1}.^{\circ}C^{-1})$

- ۳/۳۴۲(۴) ۳/۳۱۲(۳) ۲/۲۰۸(۲) ۱/۱۳۴(۱)

۸۲. نمودار زیر مربوط به خوردن بستنی ${}^{\circ}\text{C}$ و سوخت و ساز آن در بدن است. با توجه به آن کدام گزینه درست است؟

۱) در نمودار تغییرات انرژی، انرژی گرمایی فراورده 37°C از بستنی 37°C کمتر است.

۲) در فرایند تبدیل بستنی 37°C به فراورده 37°C پایداری فراورده‌ها از واکنش‌دهنده‌ها کمتر است.

۳) در فرایند تبدیل بستنی 37°C به فراورده 37°C به دلیل ثابت بودن دما، میان سامانه و محیط پیرامون انرژی داد و ستد نمی‌شود.

۴) فرایند هم‌دما شدن بستنی در بدن با جذب انرژی، در حالی‌که گوارش و سوخت و ساز آن با آزاد شدن انرژی همراه است.

۸۳. مقدار معینی از متانول مطابق معادله مقابل: $2\text{CH}_3\text{OH(l)} + 3\text{O}_2(g) \rightarrow 2\text{CO}_2(g) + 4\text{H}_2\text{O(l)}$ به طور کامل می‌سوزد. اگر در این فرایند $11/2$ لیتر گاز CO_2 در شرایط STP تولید شده و گرمای حاصل نیز بتواند دمای 180°C گرم آب را به میزان 50°C افزایش دهد، مقدار گرمای آزاد شده در واکنش برحسب

$$(c_{\text{H}_2\text{O}} = 4 \text{ J.g}^{-1}.\text{^{\circ}C}^{-1})$$

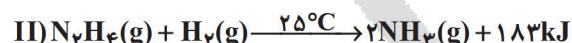
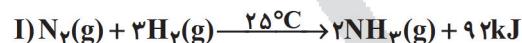
۱۲۱۰ (۴)

۱۴۴۰ (۳)

۳۶۰ (۲)

۷۲۰ (۱)

۸۴. با توجه به واکنش‌های زیر که در شرایط مناسب انجام می‌شوند، عبارت بیان شده در کدام گزینه نادرست است؟

۱) در هر سه فرایند انرژی از سامانه به محیط منتقل می‌شود.

۲) واکنش‌دهنده‌ها در واکنش (II) نسبت به واکنش (I) از پایداری بیشتری برخوردار هستند.

۳) تفاوت در مقدار گرمای حاصل از واکنش‌های (I) و (II) به دلیل تفاوت در نوع واکنش‌دهنده‌های مصرفی است.

۴) اگر حالت فیزیکی H_2O تولیدی در واکنش (III) مایع باشد، مقدار گرمای آزاد شده می‌تواند برابر با 572kJ باشد.

۸۵. عبارت بیان شده در کدام گزینه درست است؟

۱) ممکن است در یک واکنش شیمیایی، گرمایی با محیط دادوستد نشود.

۲) گرافیت آلوتروپ پایدارتر کربن نسبت به الماس است.

۳) یخچال صحرایی بر اساس انجام یک فرایند شیمیایی مواد غذایی را خنک نگه می‌دارد.

۴) فرایند فرازش برخلاف میان با کاهش سطح انرژی همراه است.

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۲
۱۴۰۲ دی ۲۲

پاسخنامه ریاضی - فیزیک

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستار
۱	حسابان	ابوالفضل فروغی	سعید اکبرزاده - ابوالفضل فروغی	نیکا موسوی - نیما اشرفنیا
۲	هندسه	حسین سعیدی	فرهاد فرزامی - حسین سعیدی	نیکا موسوی - نیما اشرفنیا
۳	آمار و احتمال	محمد رضا میبدی	سعید اکبرزاده - مصطفی دیداری	نیما اشرفنیا - داریوش امیری
۴	فیزیک	رضا خالو	علیرضا سلیمانی - رضا خالو - امیر علی قزوینیان	محمد رضا خادمی - امیر علی قزوینیان
۵	شیمی	بهزاد امامی پور	محبوبه بیک محمدی - مراد مدقاقچی	کارو محمدی - علی یاراحمدی

گروه تایپ و ویراستاری (به ترتیب حروف الفبا)

زهرا احدی - امیر علی الماسی - مبینا بهرامی - معین الدین تقی زاده - کبری سلیمانی - مهرداد شمسی - راضیه صالحی - انسیه مرزبان

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کanal تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

۵. گزینه ۲ صحیح است.

از تغییر متغیر $t = x^r - 4x + 7$ استفاده کرده و داریم:

$$4x - x^2 = \sqrt{-\varepsilon(4x - x^2)} + 7 \Rightarrow t = \sqrt{-\varepsilon t + 7}$$

$$\frac{2}{\Delta \geq} \rightarrow t^2 = -\varepsilon t + 7 \Rightarrow t^2 + \varepsilon t - 7 = 0$$

$$\xrightarrow{\text{مجموع ضرایب}} \begin{cases} t = 1 \\ t = -7 \end{cases}$$

در معادله $t = \sqrt{-\varepsilon t + 7}$ صدق نمی‌کند، ولی $t = -7$ صدق

نمی‌کند، پس داریم:

$$4x - x^2 = 1 \Rightarrow x^2 - 4x + 1 = 0 \Rightarrow \Delta = 16 - 4 = 12 > 0$$

اگر ریشه‌های معادله فوق، α, β باشند، داریم:

$$S = \alpha + \beta = -\frac{-4}{1} = 4, P = \alpha \beta = \frac{1}{1} = 1$$

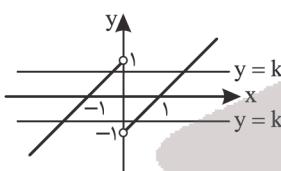
خواسته سوال برابر است با:

$$\frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} = \frac{\beta + \alpha}{\alpha \beta} = \frac{S}{P} = \frac{4}{1} = 4$$

(حسابان یازدهم، صفحه‌های ۱۱ و ۲۱)

۶. گزینه ۴ صحیح است.

با در نظر گرفتن دو محدوده $x < 0$ و $x > 0$ ، تابع $y = x - \frac{|x|}{x}$ را دو ضابطه‌ای نوشته و سپس نمودار آن را رسم می‌کنیم:

$$y = \begin{cases} x - \frac{x}{x} = x - 1; & x > 0 \\ x - \frac{-x}{x} = x + 1; & x < 0 \end{cases}$$

برای آنکه خط افقی $y = k$ نمودار تابع را در ۲ نقطه قطع کند، باید $-1 < k < 1$ باشد.

(حسابان یازدهم، صفحه ۲۱)

۷. گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا رأس سهمی $y = x^2 - 4x + 9$ را مشخص می‌کنیم:

$$x_s = -\frac{b}{2a} = -\frac{-4}{2 \cdot 1} = 2$$

$$\Rightarrow y_s = 4 - 8 + 9 = 5 \Rightarrow S(2, 5)$$

$$2x - 3y = 8 \Rightarrow -\frac{2}{3} = \frac{8 - 3y}{y} \Rightarrow \text{شیب خط عمود} = -\frac{3}{2}$$

حال معادله خط گذرنده از نقطه $S(2, 5)$ با شیب $-\frac{3}{2}$ را می‌نویسیم:

$$y - 5 = -\frac{3}{2}(x - 2) \rightarrow 2y - 10 = -3x + 6$$

$$\Rightarrow 3x + 2y = 16, x_s = 2 \Rightarrow 2y_s = 16 \Rightarrow y_s = 8$$

(حسابان یازدهم، صفحه ۳۱)

حسابان

۱. گزینه ۳ صحیح است.

$n = 28 - 6 + 1 = 23$

$$a_6 = a_1 + 5d = 1 + 5 \times 3 = 16$$

$$a_{28} = a_1 + 27d = 1 + 27 \times 3 = 82$$

$$S = \frac{n(a_1 + a_{28})}{2} = \frac{23(1 + 82)}{2} = 23(8 + 41) = 1127$$

(حسابان یازدهم، صفحه ۲۶)

۲. گزینه ۴ صحیح است.

ریشه معادله $\alpha \Rightarrow \alpha^2 + \alpha - k = 0 \Rightarrow \alpha^2 = -\alpha + k$

$$\alpha^2 - \beta = 0 \Rightarrow -\alpha + k - \beta = 0 \Rightarrow -(\alpha + \beta) + k = 0 \quad (1)$$

$$\alpha + \beta = -\frac{b}{a} = -1 \Rightarrow -(\alpha + \beta) = 1$$

$$\xrightarrow{(1)} 1 + k = 0 \Rightarrow k = 1$$

(حسابان یازدهم، صفحه ۱۵)

۳. گزینه ۴ صحیح است.

با استفاده از تغییر متغیر $x^2 + 7x = t$ داریم:

$$(x^2 + 7x)^2 + (x^2 + 7x) = 20 \Rightarrow t^2 + t - 20 = 0$$

$$\Rightarrow (t - 4)(t + 5) = 0 \Rightarrow \begin{cases} t = 4 \quad (1) \\ t = -5 \quad (2) \end{cases}$$

$$\xrightarrow{(1)} x^2 + 7x = 4 \Rightarrow x^2 + 7x - 4 = 0 \xrightarrow{\Delta > 0} \frac{c}{a} = -4 < 0$$

پس معادله $x^2 + 7x - 4 = 0$ دو ریشه مختلف‌العلامة دارد.

$$\xrightarrow{(2)} x^2 + 7x = -5 \Rightarrow x^2 + 7x + 5 = 0 \Rightarrow \Delta = 49 - 20 = 29 > 0$$

$$S = -\frac{b}{a} = -7 < 0, P = \frac{c}{a} = 5 > 0$$

بنابراین معادله $x^2 + 7x + 5 = 0$ دو ریشه منفی دارد.

با توجه به اینکه معادلات $x^2 + 7x - 4 = 0$ و $x^2 + 7x + 5 = 0$ دو ریشه مشترک ندارند، در نتیجه در کل، معادله اولیه یک ریشه مثبت و سه ریشه منفی دارد.

(حسابان یازدهم، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۴. گزینه ۱ صحیح است.

غلظت محلول اولیه را a درصد می‌گیریم، پس:

$$\frac{a}{100} \times 20 = \frac{2}{10} a = \text{میزان نمک}$$

$$= 20 - \frac{2}{10} a = \text{میزان آب} = 20 - \frac{1}{5} a$$

$$\text{حال } 4/5 \text{ کیلوگرم نمک به } \frac{2}{10} a \text{ کیلوگرم نمک اولیه اضافه می‌کنیم.}$$

داریم:

$$\frac{\frac{2}{10} a + 4/5}{10 - \frac{1}{5} a + \frac{2}{10} a + 4/5} = \frac{6/5}{6} = \frac{6}{100} = \frac{6}{10}$$

$$\Rightarrow 2a + 4/5 = 8/5 + 4/5 a$$

$$\Rightarrow 1/5 a = 4/2 \Rightarrow a = 20$$

(حسابان یازدهم، صفحه ۱۱)

۱۳. گزینه ۳ صحیح است.

$$1) \frac{x}{2} \in \mathbb{Z} \Rightarrow [\frac{x}{2}] + [-\frac{x}{2}] = 0 \Rightarrow x^2 - 3x + 2 = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 1 \Rightarrow \frac{x}{2} = \frac{1}{2} \notin \mathbb{Z} \\ x = 2 \Rightarrow \frac{x}{2} = 1 \in \mathbb{Z} \end{cases}$$

$$2) \frac{x}{2} \notin \mathbb{Z} \Rightarrow [\frac{x}{2}] + [-\frac{x}{2}] = -1 \Rightarrow x^2 - 3x + 2 + 6(-1) = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - 3x - 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \Rightarrow \frac{x}{2} = -\frac{1}{2} \notin \mathbb{Z} \\ x = 4 \Rightarrow \frac{x}{2} = 2 \in \mathbb{Z} \end{cases}$$

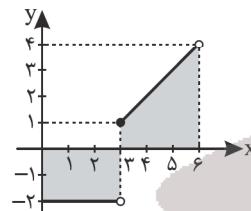
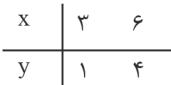
$$\text{مجموعه ریشه ها} = \{2, -1\}$$

(حسابات یازدهم، صفحه ۵۲)

۱۴. گزینه ۴ صحیح است.

$$y = x[\frac{x}{3}] - 2, 0 \leq x < 6 \Rightarrow 0 \leq \frac{x}{3} < 2$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 0 \leq \frac{x}{3} < 1 \Rightarrow y = x \times 0 - 2 = -2, 0 \leq x < 3 \\ 1 \leq \frac{x}{3} < 2 \Rightarrow y = x \times 1 - 2 = x - 2, 3 \leq x < 6 \end{cases}$$

$$\text{مساحت: } S = 3 \times 2 + \frac{(1+4) \times 3}{2} = 6 + \frac{15}{2} = \frac{27}{2}$$

(حسابات یازدهم، صفحه های ۵۲ و ۵۳)

۱۵. گزینه ۳ صحیح است.

$$\begin{cases} x = 4 \\ y = 11 - x \end{cases} \Rightarrow y_1 = 7 \Rightarrow (4, 7) \in f^{-1} \Rightarrow (7, 4) \in f$$

$$f(y) = 4 \Rightarrow \sqrt{14 + \sqrt{y+a-1}} = 4 \Rightarrow 13 + \sqrt{y+a} = 16$$

$$\Rightarrow \sqrt{y+a} = 3 \Rightarrow y+a = 9 \Rightarrow a = 2$$

$$f(2a+y) = f(4y) = \sqrt{94 + \sqrt{49-1}} = \sqrt{100} = 10.$$

(حسابات یازدهم، صفحه ۶۲)

۱۶. گزینه ۲ صحیح است.

سهمی $y = 2x^2 - ax + 5$ حداقل در فاصله $(-\infty, x_S]$ یعنیوارون پذیر است، پس بازه $[3, \infty)$ باید زیرمجموعه

باشد؛ یعنی:

$$\frac{a}{4} \geq 3 \Rightarrow a \geq 12$$

(حسابات یازدهم، صفحه ۶۲)

۸. گزینه ۲ صحیح است.

$$y = \frac{r}{4}x - 1 \Rightarrow 4y = rx - 4 \Rightarrow 4y - rx + 4 = 0$$

$$d = \frac{|4(2) - r(-2) + 4|}{\sqrt{(4)^2 + (-2)^2}} = \frac{22}{5} = 4.4$$

(حسابات یازدهم، صفحه ۳۴)

۹. گزینه ۴ صحیح است.

در گزینه ۴، $f(x) = 0$ و $g(x) = 0$ تعریف نمی شود، پس دو تابع برابر نمی باشند.

(حسابات یازدهم، صفحه ۴۱)

۱۰. گزینه ۱ صحیح است.

$$D_f = [-6, +\infty) : -6a + b = 0 \Rightarrow b = 6a$$

$$f(-5) = 2 \Rightarrow \sqrt{-5a + b} = 2 \Rightarrow -5a + b = 4$$

$$\Rightarrow -5a + 6a = 4 \Rightarrow a = 4 \Rightarrow b = 24$$

$$a + b = 28$$

(حسابات یازدهم، صفحه ۴۶)

۱۱. گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا برد تابع را می باییم:

$$-6 \leq x < 3 \xrightarrow{x=2} -12 \leq 2x < 6 \xrightarrow{+4} -8 \leq 2x + 4 < 10$$

$$\Rightarrow -8 \leq f(x) < 10 \Rightarrow R_f = [-8, 10)$$

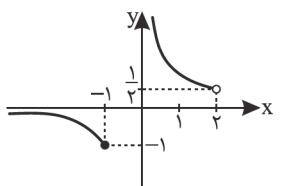
برد تابع باید زیرمجموعه همدامنه B باشد، پس گزینه ۲ را نمی توان به عنوان همدامنه در نظر گرفت؛ زیرا:

$$[-8, 10) \subsetneq (-8, 10]$$

برد تابع، زیرمجموعه سایر گزینه ها است.

(حسابات یازدهم، صفحه های ۳۹ و ۴۰)

۱۲. گزینه ۳ صحیح است.

نمودار تابع $f(x) = \frac{1}{x}$ با دامنه $(-\infty, 0] \cup (0, 2)$ به صورت زیر است:

$$R_f = [-1, 0) \cup (\frac{1}{2}, +\infty)$$

است که آن را به صورت زیر نشان

می دهیم:

$$R_f = [-1, +\infty) - [0, \frac{1}{2}]$$

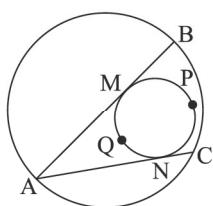
پس $a = -1$, $b = 0$ و $c = \frac{1}{2}$ داریم

$$[ac+b] = [-\frac{1}{2} + 0] = [-\frac{1}{2}] = -1$$

(حسابات یازدهم، صفحه های ۴۵ و ۴۹)

مرکز تحصیلی آموزش مدارس برتر

۲۲. گزینه ۴ صحیح است.

$$\text{زاویه } \alpha \text{ را می نامیم. حال داریم: } \widehat{BC} = 2\alpha, \widehat{MQN} = 18^\circ - \alpha$$

طبق فرض داریم:

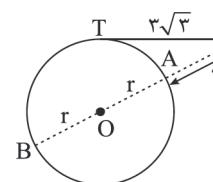
$$|\widehat{BC}| = 2|\widehat{MQN}| \Rightarrow \frac{2\alpha}{36^\circ} (2\pi)(4) = (2)(\frac{18^\circ - \alpha}{36^\circ})(2\pi)(2)$$

$$\Rightarrow 2\alpha = 18^\circ - \alpha \Rightarrow \alpha = 6^\circ \Rightarrow \widehat{MQN} = 12^\circ$$

$$|\widehat{MPN}| = 36^\circ - 12^\circ = 24^\circ$$

$$|\widehat{MPN}| = \frac{24^\circ}{36^\circ} (2\pi)(2) = \frac{4\pi}{3}$$

(هندسه يازدهم، صفحه های ۱۲ و ۱۳)

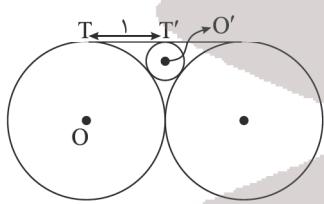
۲۳. گزینه ۴ صحیح است.

$$\begin{aligned} &\text{کمترین فاصله نقطه } M \text{ تا دایره } = r \\ &\text{برابر است با: } \\ &MA = MB - r \Rightarrow MB = 3 + 2r \\ &\text{حال طبق روابط طولی در دایره، داریم:} \end{aligned}$$

$$MT^2 = MA \times MB \Rightarrow 27 = 3(3 + 2r) \Rightarrow 27 = 9 + 6r \Rightarrow r = 3$$

$$S_{\text{دایره}} = \pi r^2 = 9\pi$$

(هندسه يازدهم، صفحه ۱۳)

۲۴. گزینه ۳ صحیح است.

طبق شکل، TT' مماس
مشترک خارجی دایره های بزرگ و
کوچک است، پس داریم:

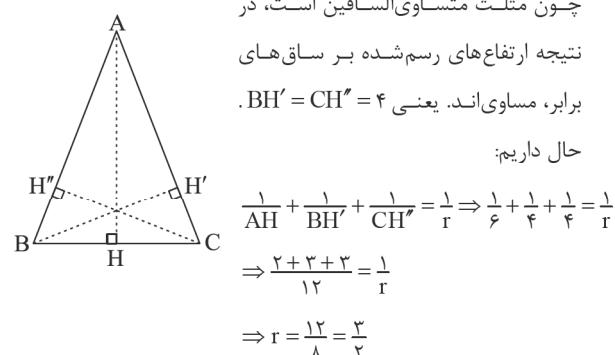
$$\begin{aligned} TT' &= 2\sqrt{RR'} \\ \Rightarrow 1 &= 2\sqrt{(0)(R')} \Rightarrow R' = \frac{1}{4} \end{aligned}$$

(هندسه يازدهم، صفحه ۱۳)

۲۵. گزینه ۱ صحیح است.

چون مثلث متساوی الساقین است، در
نتیجه ارتفاع های رسم شده بر ساق های
. BH' = CH'' = ۴
برابر، مساوی اند. یعنی

حال داریم:

$$\begin{aligned} \frac{1}{AH} + \frac{1}{BH'} + \frac{1}{CH''} &= \frac{1}{r} \Rightarrow \frac{1}{6} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} = \frac{1}{r} \\ \Rightarrow \frac{2+2+2}{12} &= \frac{1}{r} \\ \Rightarrow r &= \frac{12}{1} = \frac{3}{2} \end{aligned}$$

(هندسه يازدهم، صفحه ۳۰)

۱۷. گزینه ۱ صحیح است.

$$f(x) = ax + b \Rightarrow (f \circ f)(x) = a(ax + b) + b = a^2x + ab + b$$

$$\Rightarrow (f \circ f \circ f)(x) = a^3x + ab^2 + ab + b = a^3x + ab^2 + ab + b$$

$$\Rightarrow a^3x + b(a^2 + a + 1) \equiv ax - 35$$

$$a^3 = a \Rightarrow a = 2$$

$$\Rightarrow b(a^2 + a + 1) = -35 \Rightarrow b = -35 \Rightarrow b = -5$$

$$f(x) = 2x - 5 \Rightarrow f(1) = -3$$

(حسابان يازدهم، صفحه ۶۱)

۱۸. گزینه ۴ صحیح است.

$$f^{-1} \circ f(x) = x, x \in D_f = (-\infty, 3]$$

$$f \circ f^{-1}(x) = x, x \in R_f = [2, +\infty)$$

$$g(x) = \frac{f \circ f^{-1}(x) + f^{-1} \circ f(x)}{2} = \frac{x+x}{2} = x, x \in D_f \cap R_f = [2, 3]$$

(حسابان يازدهم، صفحه ۶۹)

۱۹. گزینه ۲ صحیح است.

$$D_f = (-\infty, -\sqrt{5}] \cup [\sqrt{5}, +\infty)$$

$$D_g = [-2, 2]$$

$$D_{gof} = \{x \geq \sqrt{5} \text{ یا } x \leq -\sqrt{5} \mid -2 \leq \sqrt{x^2 - 5} \leq 2\}$$

$$x^2 - 5 \leq 4 \Rightarrow x^2 \leq 9 \Rightarrow -3 \leq x \leq 3$$

$$D_{gof} = [-3, -\sqrt{5}] \cup [\sqrt{5}, 3]$$

$$\Rightarrow \begin{cases} -3 \leq x \leq -\sqrt{5} \Rightarrow [x] = -3, x = 3 \Rightarrow [x] = 3 \\ \sqrt{5} \leq x < 3 \Rightarrow [x] = 2 < x = 3 \Rightarrow [x] = 3 \end{cases}$$

(حسابان يازدهم، صفحه ۶۹)

۲۰. گزینه ۳ صحیح است.

پایه ها را در دو طرف معادله یکسان می کنیم:

$$\sqrt{y} = 49^{x-1} \Rightarrow y^{\frac{1}{2}} = (49)^{x-1} \Rightarrow y^{\frac{1}{2}} = 7^{2x-2}$$

$$\Rightarrow 2x - 2 = \frac{1}{2} \Rightarrow 2x = \frac{5}{2} \Rightarrow x = \frac{5}{4} \Rightarrow a = \frac{5}{4}$$

حال نامعادله زیر را حل می کنیم:

$$(\frac{5}{4})^{2x-\frac{5}{4}} < (\frac{5}{4})^{x+\frac{1}{4}} \Rightarrow 2x - \frac{5}{4} < x + \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow x < \frac{15}{4} : \text{ اعداد طبیعی} \Rightarrow 1, 2, 3$$

(حسابان يازدهم، صفحه ۷۱)

هندسه

۲۱. گزینه ۳ صحیح است.

$$\hat{C}\hat{O}\hat{D} = \hat{C}\hat{D} = 26^\circ$$

$$\hat{C}\hat{O}\hat{D} = \hat{D} + \hat{A} \Rightarrow 26^\circ = 25^\circ + \hat{A} \Rightarrow \hat{A} = 1^\circ$$

$$\hat{A} = \frac{\hat{C}\hat{D} - \hat{B}\hat{E}}{2} \Rightarrow 1^\circ = \frac{26^\circ - \hat{B}\hat{E}}{2} \Rightarrow \hat{B}\hat{E} = 24^\circ$$

(هندسه يازدهم، صفحه ۱۵)

آمار و احتمال

۳۱. گزینه ۲ صحیح است.

گزاره داده شده وقتی نادرست است که ارزش $q \Rightarrow p \Rightarrow q$ و $q \Rightarrow p$ نقیض یکدیگر باشد. این مطلب فقط وقتی برقرار است که از بین p و q یکی درست و دیگری نادرست باشد بنابراین $q \Leftrightarrow p \wedge q$ نادرست اما $p \vee q$ حتماً درست است. دقت کنید $q \Rightarrow p$ ممکن است درست یا نادرست باشد و الزاماً درست نیست.

(آمار و احتمال یازدهم، صفحه های ۷ تا ۱۳)

۳۲. گزینه ۳ صحیح است.

جواب های معادله $x^2 + 3x + 1 = 0$ به صورت $x = -\frac{1}{3}$ و $x = -\frac{1}{3}$ اما چون $x \in \mathbb{Z}$ است پس مجموعه جواب $\{-1\}$ می شود.
گزینه ۱) مثال نقض این گزینه $= x$ است.
گزینه ۲) $x \in \mathbb{N}$ است پس $-1 = x$ نمی تواند مثال نقض این گزینه باشد.
گزینه ۳) به ازای $-1 = x$ حاصل $\frac{x+1}{\sqrt{2}}$ می شود که عددی گنگ نیست پس $-1 = x$ مثال نقض این گزینه است.
گزینه ۴) این سور درست بوده و مثال نقض ندارد.

(آمار و احتمال یازدهم، صفحه های ۱۳ تا ۱۶)

۳۳. گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا $P(A)$ یعنی مجموعه توانی مجموعه $\{\emptyset, \{2\}, \{1, 2\}, \{1, 2, 3\}, \emptyset\}$ را می نویسیم.
 $P(A) = \{\emptyset, \{\{2\}\}, \{2, \{2\}\}, \emptyset\}$
 حال $P(A) - A$ را مشخص می کنیم.
 $P(A) - A = \{\{\{2\}\}, \{2, \{2\}\}, \emptyset\}$
 مجموعه فوق دارای ۳ عضو است و تعداد زیرمجموعه های محض آن برابر است با:

$$2^3 - 1 = 8 - 1 = 7$$

(آمار و احتمال یازدهم، صفحه ۱۷)

۳۴. گزینه ۱ صحیح است.

$$\begin{aligned} [(B' - A) \cup (A' - B')] &= [(B' \cap A') \cup (A' \cap B')] = [A' \cap B'] \\ &= A \cup B \rightarrow A \cup B = B \rightarrow A \subseteq B \rightarrow B' \subseteq A' \end{aligned}$$

(آمار و احتمال یازدهم، صفحه های ۲۳ تا ۲۶)

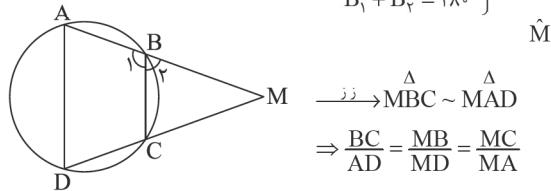
۳۵. گزینه ۴ صحیح است.

وقتی $B = \emptyset$ نتیجه می گیریم $A \times B = B \times A$ یا $A = B$.
اگر $B = \emptyset$ باشد، گزینه ۱ و اگر $A = B$ باشد گزینه های ۲ و ۳ اتفاق می افتد.

(آمار و احتمال یازدهم، صفحه های ۳۰ و ۳۲)

۲۶. گزینه ۴ صحیح است.

$$\begin{aligned} \text{مطابق } ABCD \Rightarrow \hat{B}_1 + \hat{D} = 180^\circ \quad \hat{B}_1 + \hat{B}_2 = 180^\circ \Rightarrow \hat{B}_2 = \hat{D} \\ \hat{M} = \hat{M} \end{aligned}$$

(هندسه یازدهم، صفحه ۲۷)

۲۷. گزینه ۲ صحیح است.

دایره محيطی ذوزنقه، همان دایره محيطی مثلث ACD است. چون اين مثلث قائم الزاويه است، داريم:

$$R = \frac{1}{2} CD = \frac{9}{2}$$

از طرف ديگر، اين ذوزنقه هم محيطی است و هم محيطی. پس داريم:
 $2r = \sqrt{AB \cdot CD} \Rightarrow 2r = 6 \Rightarrow r = 3$

$$R = \frac{9}{2} = \frac{3}{2}$$

(هندسه یازدهم، صفحه ۲۹)

۲۸. گزینه ۴ صحیح است.

دوران شب خط را حفظ نمی کند، ولی انتقال حفظ می کند.

(هندسه یازدهم، صفحه های ۳۴ تا ۳۶)

۲۹. گزینه ۲ صحیح است.

مطابق شکل، مثلث AOO' متساوی الاضلاع است، پس $\angle AOO' = 120^\circ$. $\angle AOB = 120^\circ$. مساحت ناحیه مشترک دو دایره از دو قطاع 120° تشکیل شده است. پس داريم:

$$\begin{aligned} S &= 2(S_{\text{قطاع}} - S_{\triangle OAB}) = 2(\frac{120^\circ}{360^\circ} \pi(4)^2 - \frac{1}{2}(4)(4)\sin 120^\circ) \\ &= 2(\frac{16\pi}{3} - 4\sqrt{3}) = \frac{32\pi}{3} - 8\sqrt{3} \end{aligned}$$

(هندسه یازدهم، صفحه ۴۱)

۳۰. گزینه ۲ صحیح است.

با زتاب طولپاست، پس $OA' = OA = 5$ و $\angle OAH = \angle OAH'$ داريم:

$$\begin{aligned} AH' + OH' &= OA' \\ &\Rightarrow 9 + OH' = 25 \Rightarrow OH' = 4 \\ S_{\triangle OAA'} &= \frac{1}{2}(OH)(AA') = \frac{1}{2}(AH')(OA') \\ &\Rightarrow (4)(6) = (AH')(5) \Rightarrow AH' = 4.8 \end{aligned}$$

(هندسه یازدهم، صفحه ۴۳)

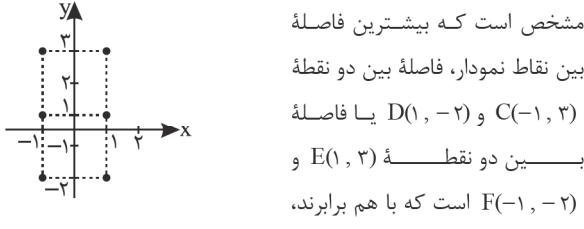
مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

۳۶. گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا مجموعه $B \times A$ را یافته و سپس نمودار آن را رسم می‌کنیم.

$$B = \{-1, 1\}, A = \{-2, 1, 3\}$$

$$B \times A = \{(-1, -2), (-1, 1), (-1, 3), (1, -2), (1, 1), (1, 3)\}$$

مشخص است که بیشترین فاصله بین نقاط نمودار، فاصله بین دو نقطه D(-1, 3) و C(1, -2) یا F(-1, -2) است که با هم برابرند،

پس داریم:

$$CD = \sqrt{(-1-1)^2 + (3+2)^2} = \sqrt{4+25} = \sqrt{29}$$

(آمار و احتمال یازدهم، صفحه ۳۰)

۳۷. گزینه ۱ صحیح است.

پیشامد آنکه عدد انتخاب شده بر ۴ بخش پذیر باشد را A و پیشامد آنکه بر ۶ بخش پذیر باشد را B در نظر گرفته و داریم:

$$S = \{1, 2, \dots, 18\} \Rightarrow n(S) = 18 - 1 + 1 = 18$$

$$n(A) = \left[\frac{18}{4} \right] - \left[\frac{1}{4} \right] = 45 - 25 = 20$$

$$n(B) = \left[\frac{18}{6} \right] - \left[\frac{1}{6} \right] = 30 - 16 = 14$$

$$n(A \cap B) = \left[\frac{18}{12} \right] - \left[\frac{1}{12} \right] = 15 - 1 = 14$$

خواسته سوال P(A' \cap B') است که داریم:

$$P(A \cup B)' = 1 - P(A \cup B) = 1 - P(A) - P(B) + P(A \cap B)$$

$$= 1 - \frac{20}{18} + \frac{14}{18} = \frac{18 - 20 - 14 + 14}{18} = \frac{5}{18}$$

(آمار و احتمال یازدهم، صفحه ۳۳)

۳۸. گزینه ۴ صحیح است.

طبق قانون جذب $P(A) = \frac{1}{45}$ $A \cap (A \cup B) = A$ پس

$$P(A \cap B') = P(A) - P(A \cap B) = \frac{1}{45} - \frac{1}{15} \Rightarrow P(A \cap B) = \frac{1}{3}$$

$$(A \cup B) \cap A' = (A \cap A') \cup (B \cap A') = B \cap A'$$

$$\Rightarrow P(B \cap A') = P(B) - P(B \cap A) = \frac{1}{3} - \frac{1}{3} = \frac{1}{3}$$

(آمار و احتمال یازدهم، صفحه های ۳۵ و ۳۶)

۳۹. گزینه ۳ صحیح است.

می‌توانیم این مسئله را در فضای نمونه هم‌شانس حل کنیم و راه حل فضای ناهم‌شانس هم دارد. در فضای هم‌شانس ۳۶ برآمد داریم که در ۱۳ تای آنها مجموع ۴ است.

$$P(\text{sum} = 4) = \frac{13}{36} \approx \frac{1}{3}$$

(آمار و احتمال یازدهم، صفحه ۳۴)

۴۰. گزینه ۴ صحیح است.

طبق فرض سؤال داریم:

$$P(k) = (rk - l)x, K = 1, 2, 3, 4$$

$$P(l) = rx, P(2) = dx, P(3) = lx, P(4) = mx$$

$$P(l) + P(2) + P(3) + P(4) = 1 - \frac{r}{2} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow 2rx + dx + lx + mx = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow 2dx = \frac{1}{2} \Rightarrow x = \frac{1}{4d}$$

$$P(3) = lx = \frac{l}{4d} = \frac{1}{6d}$$

(آمار و احتمال یازدهم، صفحه ۳۷)

فیزیک

۴۱. گزینه ۳ صحیح است.

ابتدا تعداد الکترون‌های اتم سه بار مثبت را حساب می‌کنیم.

$$q = -ne \Rightarrow -8 \times 10^{-18} = -n \times 1.6 \times 10^{-19} \Rightarrow n = \frac{8 \times 10^{-18}}{1.6 \times 10^{-19}} = 50$$

تعداد الکترون‌های اتم سه بار مثبت، سه واحد کمتر از تعداد پروتون‌های

آن است. در این صورت تعداد پروتون‌ها برابر است با:

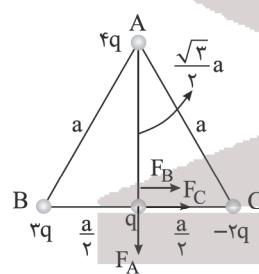
$$Z = 50 + 3 = 53$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه ۳۶)

۴۲. گزینه ۳ صحیح است.

با استفاده از قانون کولن نیروی وارد از طرف هر یک از بارهای قرار

گرفته در رئوس مثلث را بار بار q مشخص می‌کنیم:

$$F_A = k \frac{(4q)(q)}{(\frac{\sqrt{3}}{2}a)^2} = \frac{16kq^2}{3a^2} = \frac{16}{3} \times 0.3 = 1.6N$$

$$F_B = k \frac{(3q)(q)}{(\frac{a}{2})^2} = 12 \frac{kq^2}{a^2} = 12 \times 0.3 = 3.6N$$

$$F_C = k \frac{(2q)(q)}{(\frac{a}{2})^2} = 8 \frac{kq^2}{a^2} = 8 \times 0.3 = 2.4N$$

در این صورت نیروی خالص وارد بر بار q برابر است با:

$$\vec{F}_{\text{net}} = (\vec{F}_B + \vec{F}_C)\vec{i} + (\vec{F}_A)\vec{j} = (\frac{3}{6} + \frac{2}{4})\vec{i} + (-1/\delta)\vec{j}$$

$$\vec{F}_{\text{net}} = \frac{5}{6}\vec{i} - \frac{1}{\delta}\vec{j}$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه ۱۰)

از رابطه (۱) در رابطه (۲) جایگذاری می کنیم:

$$4E = E + 10^5 \Rightarrow 3E = 10^5 \Rightarrow E = \frac{1}{3} \times 10^5 \frac{N}{C}$$

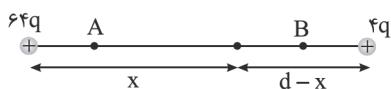
نیروی وارد بار $C = 6\mu C$ را حساب می کنیم.

$$E = \frac{F}{q} \Rightarrow F = qE \Rightarrow F = 6 \times 10^{-6} \times \frac{1}{3} \times 10^5 \Rightarrow F = 0.2 N$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه های ۱۱ و ۱۲)

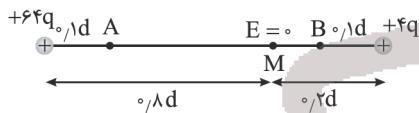
۴۵. گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا نقطه ای را مشخص می کنیم که میدان الکتریکی خالص در آنجا صفر است.

$$E_{net} = 0 \Rightarrow \frac{64q}{x^2} = \frac{4q}{(d-x)^2} \Rightarrow \frac{16}{x^2} = \frac{1}{(d-x)^2}$$

$$\Rightarrow \frac{4}{x} = \frac{1}{d-x} \Rightarrow x = 4d - 4x \Rightarrow 5x = 4d \Rightarrow x = \frac{4}{5}d$$

در این صورت با حرکت از نقطه A تا نقطه M ابتدا میدان الکتریکی کاهش پیدا می کند و با عبور از نقطه M تا نقطه B، میدان الکتریکی افزایش می یابد و جهت میدان الکتریکی یک بار تغییر می کند.

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه ۳۶)

۴۶. گزینه ۴ صحیح است.

ابتدا ظرفیت خازن در حالت دوم را مشخص می کنیم.

$$C = k\epsilon_r \frac{A}{d} \Rightarrow \frac{C_2}{C_1} = \frac{d_1}{d_2} \frac{d_2 - d_1}{4d_1} \Rightarrow \frac{C_2}{C_1} = \frac{d_1}{4d_2} = \frac{1}{4}$$

در حالتی که خازن به باتری وصل است، اختلاف پتانسیل بین صفحه های خازن ثابت است. در این صورت داریم:

$$\left. \begin{aligned} Q_2 &= Q_1 - 12 \\ Q_1 &= CV \end{aligned} \right\} \Rightarrow Q_2 = C_1 V - 12 \Rightarrow Q_2 = 4C_2 V - 12$$

$$Q_2 = 4Q_2 - 12 \Rightarrow -3Q_2 = -12 \Rightarrow Q_2 = 4\mu C$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه ۳۶)

۴۷. گزینه ۴ صحیح است.

با استفاده از رابطه محاسبه اختلاف پتانسیل الکتریکی می توان نوشت:

$$\left. \begin{aligned} \Delta V &= \frac{\Delta U}{q} \\ I &= \frac{q}{\Delta t} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \Delta V = \frac{\Delta U}{I \Delta t} \Rightarrow \epsilon = \frac{\Delta U}{6.4 \times 10^{-3} \times 3} \Rightarrow \Delta U = 1.152 J$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه های ۲۳ و ۲۴)

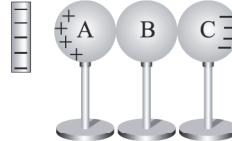
۴۸. گزینه ۲ صحیح است.

الف) نادرست، میدان الکتریکی خارجی باعث توقف حرکت کاتورهای الکترون ها نمی شود.

ب) درست، دیود نورگسیل (LED) از قانون اهم پیروی نمی کند و نمودار $V - I$ آن به صورت منحنی رسم می شود.

۴۹. گزینه ۳ صحیح است.

در حالت اولیه کره A بار مثبت و کره C دارای بار منفی است. کره B نیز خنثی است. با جدا کردن کره C دور کردن میله، بار کره A بین دو کره A و B تقسیم می شود. در این صورت داریم:

$$q_C = -q$$

$$q'_A = q'_B = \frac{q_A + q_B}{2} = \frac{q+0}{2} = +\frac{1}{2}q$$

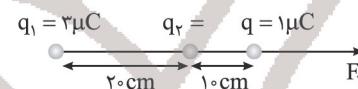
پس نسبت خواسته شده برابر است با:

$$\frac{q_B}{q_C} = \frac{+\frac{1}{2}q}{-q} = -\frac{1}{2}$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه ۲۱)

۵۰. گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا نیرویی که q_1 بر بار $C = 1\mu C$ وارد می کند را به دست می آوریم

$$F = k \frac{|q_1||q|}{r^2} \Rightarrow F_1 = 9 \times 10^9 \times \frac{3 \times 10^{-6} \times 1 \times 10^{-6}}{(0.1)^2} = 0.3 N$$

$$\Rightarrow \vec{F}_1 = 0.3 \vec{i}$$

نیروی خالص $F_{net} = -0.3 \vec{i}$ است. از این رو:

$$\vec{F}_{net} = \vec{F}_1 + \vec{F}_2 \Rightarrow -0.3 \vec{i} = 0.3 \vec{i} + \vec{F}_2 \Rightarrow \vec{F}_2 = -0.6 \vec{i}$$

$$\vec{F}_2 = k \frac{|q_2||q|}{r^2} \Rightarrow 0.6 = 9 \times 10^9 \times \frac{|q_2| \times 10^{-6}}{0.1^2} \Rightarrow |q_2| = \frac{2}{3} \times 10^{-6} C$$

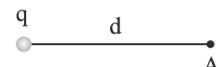
جهت \vec{F}_2 به سمت چپ، در جهت منفی محور X هاست، بنابراین بار q_2 منفی است.

$$q_2 = -\frac{2}{3} \mu C$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه ۶)

۵۱. گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا باید مقدار بار q را حساب کنیم. فاصله بین دو بار نصف شده بنابراین میدان الکتریکی ۴ برابر می شود.

$$\left. \begin{aligned} E &= k \frac{|q|}{d^2} \\ E' &= k \frac{|q|}{(\frac{d}{2})^2} \Rightarrow E' = 4k \frac{|q|}{d^2} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{E'}{E} = 4 \Rightarrow E' = 4E \quad (1)$$

در فرض مسئله بیان شده که میدان الکتریکی $\frac{N}{C}$ افزایش یافته است:

$$E' = E + 10^5 \quad (2)$$

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

$$\tan \varphi = \frac{F_r}{F_v} \Rightarrow \sqrt{3} = \frac{F_r}{F_v} \Rightarrow F_r = \sqrt{3} F_v$$

$$\Rightarrow \frac{k |q_1| |q_2|}{r^2} = \sqrt{3} \frac{k |q_1| |q_2|}{r^2}$$

$$\Rightarrow \frac{|q_2|}{r^2} = \sqrt{3} \frac{|q_2|}{r^2} \Rightarrow |q_2| = \sqrt{3} \times 8$$

با توجه به جهت نیروی F_r و جهت نیروی F_v این دو نیرو بار q_2 را به سوی خود کشیده‌اند. بار q_2 مثبت ($q_2 = 8\mu C$) است. بنابراین بار $q_2 = 8\sqrt{3}\mu C$ نیز مثبت است.

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه ۱۰)

۵۴. گزینه ۴ صحیح است.

خطی که دارای شیب منفی است مربوط به باتری می‌باشد، در این صورت داریم:

$$\varepsilon = ۲۰\text{ V}$$

$$V = \varepsilon - rI \Rightarrow ۱۲ = ۲۰ - ۴r \Rightarrow r = ۴\Omega$$

مقاومت متصل به باتری برابر است با:

$$R = \frac{V}{I} = \frac{۱۲}{۴} = ۳\Omega$$

در این صورت جریان الکتریکی عبوری از باتری برابر است با:

$$I = \frac{\varepsilon}{R+r} = \frac{۲۰}{۳+۲} = ۴\text{ A}$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۹)

۵۵. گزینه ۱ صحیح است.

با استفاده از رابطه محاسبه مقاومت الکتریکی بر حسب مشخصات ساختمانی می‌توان نوشت:

$$R = \rho \frac{L}{A}$$

از طرفی با استفاده از قانون اهم داریم:

$$R = \frac{V}{I}$$

پس خواهیم داشت:

$$\rho \frac{L}{A} = \frac{V}{I} \Rightarrow \rho = \frac{VA}{LI} = \frac{۱۰ \times ۲ \times ۱۰^{-۶}}{۲ \times ۲} = ۵ \times ۱۰^{-۶} \Omega \cdot \text{m}$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

۵۶. گزینه ۱ صحیح است.

اگر کلید K باز باشد، ولتسنج، نیروی حرکت باتری را نشان می‌دهد.

$$\varepsilon = ۲۰\text{ V}$$

اگر کلید K بسته شود، با عبور جریان الکتریکی می‌توان نوشت:

$$V = \varepsilon - rI \Rightarrow ۱۲ = ۲۰ - rI \Rightarrow rI = ۸$$

از طرفی ولتسنج اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر مقاومت را نیز نشان می‌دهد. بنابراین داریم:

$$V = RI \Rightarrow ۱۲ = ۸I \Rightarrow I = ۲\text{ A}$$

$$rI = ۸ \Rightarrow r(۲) = ۸ \Rightarrow r = ۴\Omega$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه‌های ۴۷، ۴۸ و ۵۰)

ج) نادرست، اگر اختلاف پتانسیل دو سر یک رسانای اهمی سه برابر شود، جریان الکتریکی عبوری نیز سه برابر می‌شود و مقاومت آن ثابت می‌ماند. مقاومت الکتریکی وابسته به مشخصات ساختمانی است.

۵) درست، آمپر - ساعت یکای بار الکتریکی است و مشخص کننده حداکثر باری است که باتری می‌تواند به طور ایمن از مدار عبور دهد تا تخلیه شود.

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه‌های ۳۶۷ تا ۳۶۸)

۵۷. گزینه ۱ صحیح است.

با بستن کلید K_1 ، پایانه منفی اتصال به زمین می‌شود و پتانسیل الکتریکی آن صفر و پتانسیل پایانه مثبت $V = +۲۵\text{ V}$ می‌شود، اکنون

با بستن کلید K_2 پایانه مثبت دارای پتانسیل صفر می‌شود و $V' = -۲۵\text{ V}$ خواهد شد بنابراین $V = -\frac{V'}{2}$ می‌شود.

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه ۳۵)

۵۸. گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو نقطه را حساب می‌کنیم:

$$\Delta V = Ed \Rightarrow \frac{\Delta V_{کل}}{\Delta V_{جزء}} = \frac{d}{d_{جزء}} \Rightarrow \frac{۱۰}{۵} = \frac{۲}{۵} \Rightarrow \Delta V_{AB} = ۲۵\text{ V}$$

در این صورت تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی ذره باردار برابر است با:

$$\Delta V = \frac{\Delta U}{q} \Rightarrow ۲۵ = \frac{\Delta U}{۴} \Rightarrow \Delta U = ۱۰۰\text{ }\mu\text{J}$$

$$\Delta U = -\Delta K \Rightarrow \Delta K = -۱۰۰\text{ }\mu\text{J}$$

اکنون برای محاسبه تندی ذره در نقطه A داریم:

$$\Delta K = \frac{1}{2} m (V_A - V_B) \Rightarrow -۱۰۰ \times ۱۰^{-۶} = \frac{1}{2} (۲ \times ۱۰^{-۶}) (V_A - ۴۰)$$

$$\Rightarrow -۱۰۰ = V_A - ۴۰ \Rightarrow V_A = ۳۰ \Rightarrow V_A = ۱\sqrt{3} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه ۳۳)

۵۹. گزینه ۱ صحیح است.

با توجه به نمودار داده شده ابتدا مقاومت الکتریکی هر یک از رساناهای حساب می‌کنیم:

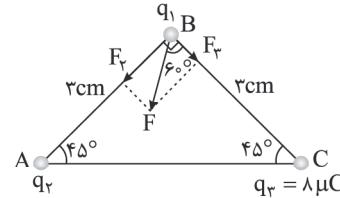
$$R_A = \frac{V_A}{I_A} = \frac{۲}{۲} = ۱\Omega$$

$$R_B = \frac{V_B}{I_B} = \frac{۲}{۳} \Omega$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه‌های ۳۶ و ۴۷)

۶۰. گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا دقت کنید که این مثلث متساوی الساقین می‌باشد و زاویه ساق آن 45° است، بنابراین زاویه رأس آن 90° است و اضلاع AB و BC برابر هم عمودند. نیروی F را بر دو امتداد AB و BC تجزیه می‌کنیم، با توجه به شکل:

۶۲. گزینه ۳ صحیح است.

$$R = R_0[1 + \alpha\Delta\theta] \Rightarrow 180 = 160[1 + 4 \times 10^{-3} \times (\theta - 20)]$$

$$180 = 160[1 + 4 \times 10^{-3}(\theta - 20)]$$

$$180 = 160 - 32 \times 10^{-3}(\theta - 20) \Rightarrow 1 = 32 \times 10^{-3}(\theta - 20)$$

$$\theta - 20 = \frac{1}{32} \Rightarrow \theta = 51.25^\circ C$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه ۵۴)

۶۳. گزینه ۴ صحیح است.

$$R = ab \times 10^n \Rightarrow R = 67 \times 10^3 \Rightarrow R = 67000 \Omega$$

$$R_{\max} = 67000 + \frac{1}{10} \times 67000 \Rightarrow R_{\max} = 73700 \Omega = 73.7 k\Omega$$

$$R_{\min} = 67000 - \frac{1}{10} \times 67000 \Rightarrow R_{\min} = 60300 \Omega = 60.3 k\Omega$$

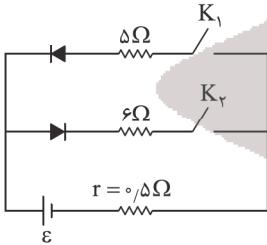
$$60.3 \leq R \leq 73.7$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه ۵۱)

۶۴. گزینه ۴ صحیح است.

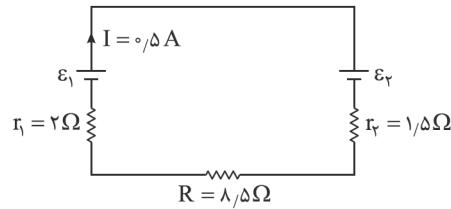
وقتی کلید K_1 را می‌بندیم جریانی از دیود نمی‌گذرد و $I_1 = 0$ است و وقتی کلید K_2 بسته می‌شود، دیود اجازه عبور جریان را می‌دهد بنابراین $I_2 = 0.2 A$.

$$I = \frac{\varepsilon}{R + r} \Rightarrow 0.2 = \frac{\varepsilon}{6 + 0.5} \Rightarrow \varepsilon = 1.3 V$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه های ۳۶ و ۳۷)

۶۵. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به جهت جریان برای باتری ε_2 می‌توان نوشت:

$$V_2 = \varepsilon_2 + I r_2 \Rightarrow 2.75 = \varepsilon_2 + 0.5 \times 1/5 \Rightarrow \varepsilon_2 = 2 V$$

برای ε_1 می‌توان نوشت:

$$I = \frac{\varepsilon_1 - \varepsilon_2}{R + r_1 + r_2} \Rightarrow 0.5 = \frac{\varepsilon_1 - 2}{1/5 + 2 + 1/5} \Rightarrow \varepsilon_1 = 1.5 V$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه ۶۴)

۵۷. گزینه ۳ صحیح است.

$$E = \frac{V}{d} \Rightarrow E = \frac{q}{Cd} \Rightarrow \frac{q}{k \frac{\varepsilon A}{d} \times d} \Rightarrow E = \frac{q}{k \varepsilon A}$$

$$\Rightarrow 10^3 = \frac{q}{4 \times 9 \times 10^{-12} \times 10 \times 10^3} \Rightarrow q = 36 \times 10^{-12} C \Rightarrow q = 36 pC$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه های ۳۳ و ۳۴)

۵۸. گزینه ۳ صحیح است.

میدان الکتریکی بین صفحات خازن یکنواخت است.

$$\Delta V = Ed \Rightarrow \frac{\Delta V_{AB}}{\varepsilon} = \frac{E(0/4)}{E(0/1)} \Rightarrow \frac{\Delta V_{AB}}{\varepsilon} = 0/4 \Rightarrow \Delta V_{AB} = 2/4 V$$

$$\Rightarrow V_1 = 2/4 V$$

خازن به مولد متصل است و ولتاژ دو سر خازن ثابت و برابر ۶V است.

$$E = \frac{V}{d} \Rightarrow \frac{E'}{E} = \frac{d}{d'} \Rightarrow \frac{E'}{E} = \frac{d}{2d} \Rightarrow E' = \frac{E}{2}$$

$$\frac{\Delta V'_{AB}}{\varepsilon} = \frac{\frac{E}{2}}{\frac{E}{2}} \Rightarrow \Delta V'_{AB} = V_2 = 1/2 V$$

$$\frac{V_2}{V_1} = \frac{1/2}{2/4} = \frac{1}{2}$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه ۳۴)

۵۹. گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به تغییرات به دست می‌آوریم ظرفیت خازن چند برابر شده:

$$\frac{C_2}{C_1} = \frac{k_2 \times A_2 \times d_1}{k_1 \times A_1 \times d_2} \Rightarrow \frac{C_2}{C_1} = \frac{4}{1} \times \frac{d_1}{d_2} \Rightarrow C_2 = 4 C_1$$

خازن از مولد جدا شده است، بنابراین باز الکتریکی روی صفحات خازن ثابت است.

$$\frac{U_2}{U_1} = \frac{\frac{Q}{2C_2}}{\frac{Q}{2C_1}} = \frac{C_1}{C_2} \Rightarrow \frac{U_2}{U_1} = \frac{C_1}{4C_1} = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{U_2}{U_1} = \frac{1}{4}$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه ۳۹)

۶۰. گزینه ۱ صحیح است.

$$P_{av} = \frac{U}{t} \Rightarrow 99 \times 10^3 = \frac{U}{2 \times 10^{-2}} \Rightarrow U = 198 J$$

$$U = \frac{1}{2} CV^2 \Rightarrow 198 = \frac{1}{2} \times 11 \times 10^{-6} \times V^2$$

$$V^2 = 36 \times 10^6 \Rightarrow V = 6000 V$$

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه ۴۰)

۶۱. گزینه ۲ صحیح است.

در نقاط نوک تیزتر رسانای باردار تراکم خطوط میدان الکتریکی بیشتر و میدان الکتریکی قوی‌تر است.

(فیزیک یازدهم ریاضی، صفحه ۳۰)

مرکز نجاش آموزش مدارس برتر

ب) $_{21}^{41}\text{Sc}$ می‌تواند با تشکیل کاتیون Sc^{3+} به آرایش گاز نجیب آرگون دست یابد.

پ) به طور کلی فلزها رفتارهای مشابهی دارند، هر چند ممکن است بعضی رفتارهای منحصر به فردی هم داشته باشند.

ت) آرایش الکترونی عنصر M به صورت زیر است:

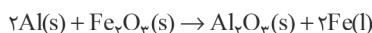
$$\text{M} = [_{18}^{\text{A}}\text{A}] \ 3d^6 4s^2$$

$$= 6(3 + 2) + 2(4 + 0) = 38 \quad \text{مجموع } n + 1$$

(شیمی یازدهم، صفحه های ۱۳ و ۱۴)

۷۰. گزینه ۳ صحیح است.

معادله واکنش ترمیم به صورت:

است و فراورده فلزی آن آهن مذاب می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) آهن فلزی است که در سطح جهان بیشترین مصرف سالانه را در بین صنایع گوآگوں دارد.

۲) برخی نافلزها مانند اکسیژن، نیتروژن و گوگرد به شکل آزاد در طبیعت وجود دارند.

۴) یون OH^- با کاتیون‌های Fe^{3+} و Fe^{2+} تشکیل رسوب می‌دهد؛ در نتیجه با توجه به رنگ رسوب تشکیل شده می‌توان به نوع کاتیون موجود در محلول پی برد.

(شیمی یازدهم، صفحه های ۱۹ و ۲۴)

۷۱. گزینه ۱ صحیح است.

$$\text{TiO}_2 = 47 + 2(16) = 79 \text{ g.mol}^{-1}$$

$$\text{TiCl}_4 = 47 + 4(35.5) = 189 \text{ g.mol}^{-1}$$

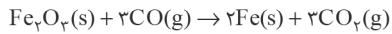
$$316 \text{ g TiO}_2 \times \frac{1 \text{ mol TiO}_2}{79 \text{ g TiO}_2} \times \frac{1 \text{ mol Ti}}{1 \text{ mol TiO}_2} \times \frac{45}{100} = 16 \text{ mol Ti}$$

$$16 \text{ mol Ti} \times \frac{1 \text{ mol TiCl}_4}{1 \text{ mol Ti}} \times \frac{189 \text{ g TiCl}_4}{1 \text{ mol TiCl}_4} \times \frac{55}{100} = 151.2 \text{ g TiCl}_4$$

(شیمی یازدهم، صفحه های ۲۳، ۲۴ و ۲۵)

۷۲. گزینه ۴ صحیح است.

با توجه به اطلاعات داده شده و معادله واکنش، جرم Fe_3O_4 ناخالص مصرفی را محاسبه می‌کنیم:

$$? \text{ g Fe}_3\text{O}_4 \times \frac{1 \text{ mol CO}_2}{1 \text{ L CO}_2} \times \frac{1 \text{ mol CO}_2}{1 \text{ mol CO}_2} = 32 \text{ L CO}_2 \quad (\text{ناخالص})$$

$$\times \frac{1 \text{ mol Fe}_3\text{O}_4}{3 \text{ mol CO}_2} \times \frac{16 \text{ g Fe}_3\text{O}_4}{1 \text{ mol Fe}_3\text{O}_4} \times \frac{100}{50} \times \frac{100}{80} = 8.0 \text{ g Fe}_3\text{O}_4$$

(شیمی یازدهم، صفحه های ۲۴ تا ۲۵)

۷۳. گزینه ۲ صحیح است.

عبارت بیان شده در گزینه ۲ بر خلاف سایر گزینه‌ها نادرست است. آهنگ مصرف و استخراج فلز بیشتر از آهنگ بازگشت آن به طبیعت به شکل سنگ معدن است؛ در نتیجه فلزات منابعی تجدیدناپذیر هستند.

شیمی

۶۶. گزینه ۲ صحیح است.

عنصرها در جدول دوره‌ای براساس بنیادی‌ترین ویژگی آنها یعنی عدد اتمی (Z) چیده شده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) درست

۳) آرایش الکترونی لایه ظرفیت عنصر He. (1s) با سایر عناصر هم‌گروه آن متفاوت است.

۴) بیشتر عنصرهای جدول دوره‌ای را فلزها تشکیل می‌دهند.

(شیمی یازدهم، صفحه های ۳، ۶ و ۹)

۶۷. گزینه ۱ صحیح است.

تنها عبارت (ب) نادرست است.

بررسی عبارات:

آ) در یک دوره از جدول تناوبی، از چپ به راست خاصیت نافلزی افزایش می‌ابد. D عنصر فسفر است که آلوتروپ سفید رنگ آن در آزمایشگاه زیر آب نگهداری می‌شود.

ب) عنصر کربن است که آلوتروپ گرافیت آن تیره بوده و دارای رسانایی الکتریکی است.

پ) در هر گروه از بالا به پایین و در هر دوره از راست به چپ خاصیت فلزی افزایش می‌یابد.

ت) عنصر H همان ژرمانیم است که عنصری شبکه‌فلز می‌باشد.
(شیمی یازدهم، صفحه های ۷ تا ۹)

۶۸. گزینه ۴ صحیح است.

عناصر A, F, E, D, C, B, G و B به ترتیب عنصرهای ^{12}Mg , ^{11}Na , ^{14}Si , ^{15}P , ^{16}S , ^{17}Cl هستند.

بررسی گزینه‌ها:

۱) نور حاصل از واکنش عنصرهای سدیم و کلر زرد رنگ است.

۲) عنصر کلر در دمای اتاق به آرامی با H_2 واکنش می‌دهد.

۳) عنصر D, سیلیسیم است که شبکه‌فلز بوده و الکترون به اشتراک می‌گذارد.

۴) در یک دوره از جدول تناوبی، با افزایش عدد اتمی عناصر، نیروی جاذبه‌ای که هسته به الکترون‌ها وارد می‌کند افزایش یافته و در نتیجه شعاع اتمی کاهش می‌یابد.
(شیمی یازدهم، صفحه های ۱۲ تا ۱۴)

۶۹. گزینه ۲ صحیح است.

عبارت‌های (ب) و (پ) صحیح هستند.

بررسی عبارت‌ها:

آ) جدول تناوبی دارای ۱۸ گروه و ۷ دوره است که مجموع آن برابر ۲۵ می‌باشد. نخستین عنصر واسطه‌ای که زیرلایه $3d$ آن نیمه‌پر است، ^{24}Cr می‌باشد.

پایه یازدهم (دوره دوم متوسطه) . آزمون ۲ . پاسخنامه ریاضی

$$\text{C}_7\text{H}_4\text{Br}_2 = 2(12) + 4(1) + 2(80) = 188 \text{ g/mol}^{-1}$$

$$0.2 \text{ mol C}_7\text{H}_4 \times \frac{75}{100} \times \frac{188 \text{ g C}_7\text{H}_4\text{Br}_2}{1 \text{ mol C}_7\text{H}_4} = 28.2 \text{ g C}_7\text{H}_4\text{Br}_2$$

(شیمی یازدهم، صفحه های ۳۱، ۳۲، ۲۴، ۲۳ و ۳۳ تا ۳۶)

. گزینه ۱ صحیح است.

نفت سفید نسبت به گازوئیل فرارتر است.

بررسی سایر گزینه ها:

۲) آلکان ها بخش عمده هیدروکربن های موجود در نفت خام را تشکیل می دهند.

۳) فراورده های سوختن زغال سنگ شامل NO₂ و SO₂ می باشد.

۴) به دلیل تجمع گاز CH₄ در معادن زغال سنگ احتمال انفجار وجود دارد.

(شیمی یازدهم، صفحه های ۳۷ تا ۴۰)

. گزینه ۴ صحیح است.

ذرره های سازنده یک ماده در سه حالت فیزیکی یکسان بوده و پیوسته در جنب و جوش هستند. اما میزان جنبش های نامنظم ذره ها در حالت گاز شدیدتر از مایع و آن هم شدیدتر از حالت جامد است.

(شیمی یازدهم، صفحه های ۵۱ تا ۵۴)

. گزینه ۴ صحیح است.

عبارت های (آ) و (ت) صحیح هستند.

بررسی عبارت ها:

آ) میانگین تندی و میانگین انرژی جنبشی ذره های سازنده یک نمونه ماده به دمای آن بستگی دارد.

ب) طبق رابطه Q = mcΔθ، آب موجود در ظرف B به دلیل داشتن جرم بیشتر به مقدار گرمای بیشتری نیز نیاز دارد.

پ) در دما و فشار ثابت، ظرفیت گرمایی افزون بر نوع ماده به مقدار آن نیز بستگی دارد.

ت) انرژی گرمایی یک نمونه ماده هم به دما و هم به جرم ماده بستگی دارد.

(شیمی یازدهم، صفحه های ۵۷ تا ۶۰)

. گزینه ۴ صحیح است.

$$0.5 \text{ mol H}_2\text{O} \times \frac{18 \text{ g H}_2\text{O}}{1 \text{ mol H}_2\text{O}} = 27 \text{ g H}_2\text{O}$$

$$Q_1 = mc\Delta\theta = 27 \times 4/2 \times 10 = 1134 \text{ J}$$

$$2 \text{ mol C}_7\text{H}_8\text{OH} \times \frac{46 \text{ g C}_7\text{H}_8\text{OH}}{1 \text{ mol C}_7\text{H}_8\text{OH}} = 92 \text{ g C}_7\text{H}_8\text{OH}$$

$$Q_2 = mc\Delta\theta = 92 \times 2/4 \times 10 = 220 \text{ kJ}$$

$$Q = Q_1 + Q_2 = 3342 \text{ J} = 3,342 \text{ kJ}$$

(شیمی یازدهم، صفحه های ۵۹ و ۶۰)

بررسی سایر گزینه ها:

۱) فرایند گیاه پالایی برای فلز Ni₂₈ برخلاف طلا مقرون به صرفه نیست.

۴) در برخی مناطق اعمق دریا سولفید چندین فلز واسطه و در برخی مناطق دیگر کلوخه ها و پوسته های غنی از فلزهای مانند منگنز، کبالت، آهن، نیکل، مس و ... یافت می شود.

(شیمی یازدهم، صفحه های ۳۸ تا ۴۵)

. گزینه ۲ صحیح است.

عبارات (پ) و (ت) درست هستند.

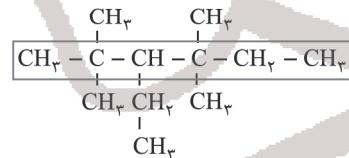
ابتدا فرمول مولکولی هر یک از ترکیبات داده شده را درنظر می گیریم: d(C₄H₁₀) , b,c(C₆H₁₄) , f(C₈H₁₈) , e(C₁₀H₂₂) , a(C₉H₂₀) با افزایش تعداد اتم های کربن در آلکان ها، اندازه مولکول بزرگ شده، نیروهای بین مولکولی افزایش داشته، نقطه جوش بیشتر و گران روی بالاتر خواهد بود.

میزان فراریت (تمایل برای تبدیل به حالت گاز) رابطه عکسی با تعداد اتم کربن دارد.

(شیمی یازدهم، صفحه های ۳۵ و ۳۶)

. گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا ساختار ترکیب را براساس فرمول داده شده رسم می کنیم:

بر روی شاخه اصلی، جهت شماره گذاری از سمت چپ بوده و در نام گذاری اسم گروه اتیل پیش از گروه متیل آورده می شود:

۳ - اتیل - ۲ و ۴ و ۴ - تترامتیل هگزان

(شیمی یازدهم، صفحه های ۳۷، ۳۸ و ۳۹)

. گزینه ۱ صحیح است.

نام ترکیب حاصل ۱، ۲- دی برموتان است.

بررسی سایر گزینه ها:

۲) سوخت فندک گاز بوتان است که این آلکان در دما و فشار اتاق گازی است.

۳) ترکیب داده شده هگزان است؛ کاتالیزگر واکنش تولید هگزان از ۱- هگزن فلز Ni است.

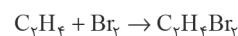
۴) درست

(شیمی یازدهم، صفحه های ۳۶، ۳۷ و ۴۱)

. گزینه ۴ صحیح است.

جرم یک آلکان (C_nH_{2n+2}) برابر (14n + 2) و تعداد اتم های آلکن (C_nH_{2n}) هم کربن آن برابر (2n) می باشد.

$$14n + 2 = 5(3n) \rightarrow n = 2$$

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

۸۵. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) یک ویژگی بنیادی در همه واکنش‌های شیمیایی دادوستد گرما با محیط پیرامون است.
- (۲) گرافیت نسبت به الماس دارای سطح انرژی کمتر و پایداری بیشتری است.
- (۳) اساس کار یخچال صحرایی تبخیر است که یک فرایند فیزیکی است.
- (۴) فرازش تبدیل جامد به گاز است که در آن سطح انرژی ماده افزایش می‌یابد در حالی که میان تبدیل گاز به مایع بوده و آن هم با کاهش سطح انرژی همراه است.

(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۶۵، ۶۶ و ۶۷)

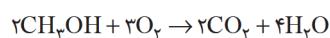
۸۶. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

- (۱) انرژی گرمایی در فرایندهای شیمیایی تغییر محسوسی نمی‌کند. زیرا بر طبق قانون پایستگی جرم، جرم و دما ثابت است.
- (۲) همان طور که در شکل مشخص است سطح انرژی فراوردها پایین‌تر است، لذا پایداری آنها بیشتر است.
- (۳) انرژی گرمایی دادوستد نمی‌شود اما انرژی شیمیایی تغییر می‌کند.
(شیمی یازدهم، صفحه ۶۱)

۸۷. گزینه ۳ صحیح است.

معادله موازنۀ شده واکنش انجام شده به صورت زیر است:

ابتدا با توجه به رابطه $Q = mc\Delta\theta$ مقدار گرمایی داده شده به آب را محاسبه می‌کنیم:

$$Q = mc\Delta\theta = 1800 \times 4 \times 50 = 360000 \text{ J} = 360 \text{ kJ}$$

این مقدار گرما به ازای تولید $11/2\text{L CO}_2$ حاصل شده است در حالی که مقدار گرمای حاصل از معادله موازنۀ شده واکنش به ازای تولید ۲ مول CO_2 به دست می‌آید:

$$\text{kJ} = 2\text{mol CO}_2 \times \frac{22/4 \text{L CO}_2}{1\text{mol CO}_2} \times \frac{360 \text{ kJ}}{11/2 \text{L CO}_2} = 144 \text{ kJ}$$

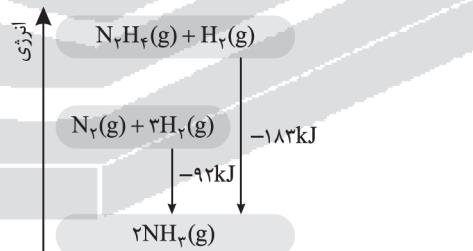
(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۵۹، ۶۰ و ۶۲)

۸۸. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) هر سه واکنش گرماده هستند.

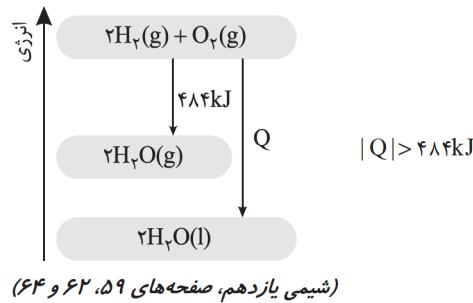
- (۲) نمودار تغییر انرژی دو واکنش به صورت زیر است:

واکنش‌دهنده‌ها در واکنش (I) دارای سطح انرژی کمتر و پایداری بیشتری هستند.

(۳) درست

(۴) با توجه به نمودار انرژی زیر صحیح است.

(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۵۹، ۶۰ و ۶۲)